1959. április 2. **Ára: 1 forint** *XV. évfolyam 14. szám.*

Ludas Matyi

Szegő Gizi rajza

— Nézzétek csak, a Jóska! Nem is írta meg, hogy fellép a televízióban...

Csodálatos eset

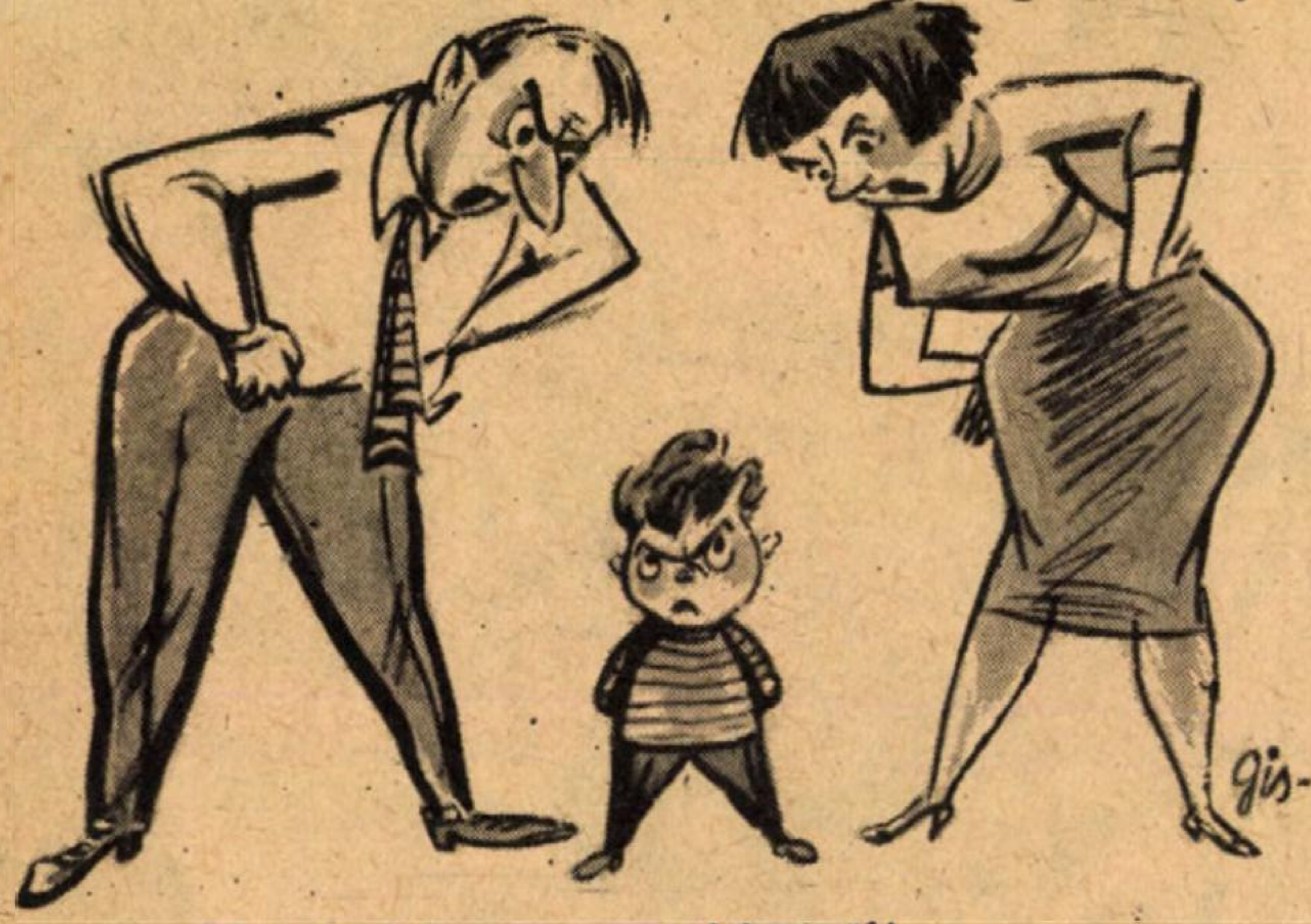
Pusztai Pál rajza

Leltártöbblet

Makacs kölyök

Szegő Gizi rajza

– Igenis el fogom venni feleségül! . . .

A Ludas Matyi szinpada

ALKALMAS FELSZÓLALÁS

Történik egy értekezleten.
Szereplők: Kovács, Kelemen, Becskei, Elnök.

Kovács (bizalmasan): Idefigyelj, Kelemen! Mit fizetsz, ha felszólalok és a Becskeinek kiteregetem a szennyesét?

Kelemen: Ugyan . . . Pont te . . .

Kovács: Majd meghallod! Önkritikát fogok gyakorolni rajta!

Elnök (csenget): Foglaljuk el a helyeinket, kartársak! Folytatjuk az értekezletet. Ki kér szót, kartársak? . . . Kovács kartárs?

Kovács: Igen!

Elnök: Tessék, Kovács kartárs!

Kovács: Tisztelt kartársaim! Kemény önkritikát kell gyakorolnom. Bűnös lelkiismeretlenség terhel engem — kartársak —, egy kartársunkkal, Becskei kartárssal szemben, aki iránt hosszú idő óta aljas nemtörődömséget tanúsítok és nem akarom észrevenni, hogy milyen nehéz harcot folytat a hibái leküzdéséért. Én tudom, hogy Becskei kartársunknak micsoda lelkiismereti konfliktusa van, melyben az alkoholfogyasztásba menekül, hiszen nap mint nap szinte a szemem előtt issza le magát, és már a köszönésemet sem fogadja, mintha észre sem venne, azért, hogy ne hozzon szégyenbe a barátságával! El kell mondanom magamról, bizalmatlan vagyok és rosszindulatú. A napokban is például, megyek az utcán, s látom, hogy Becskei kartárs a Nagykörúton ütlegel egy fiatal nőt. Megvetem magam, amiért arra gondoltam, hogy ez a nő Becskei kartárs felesége. Hogyan is tételezhetem fel, hogy ő akár egy ujjal is hozzáér a feleségéhez! És valóban, kartársak, az a nő sohasem volt a felesége! Köszönöm, hogy meghallgattak! *(Leül, suttogva Kelemenhez.)* Na, milyen voltam?

Kelemen: Óriási voltál! Szenzációs, csodálatos!

Elnök: Becskei kartárs kér szót.

Becskei: Tisztelt kartársak! Engedjék meg, hogy Kovács kartárs felszólalására szigorú önbírálatot gyakoroljak. Kovács kartárs nem mondott el mindent! Nem beszélt például arról, hogy a tehetségtelenségem és a karrierizmusom megmérgezte a közvetlen munkatársaimat is, mint például Kovács kartársat!

Kovács (ijedten): Hallod! A nyavalyás átvette az én módszeremet!

Becskei: Gondolják meg, kartársak, milyen súlyosak lehetnek bennem a fent említett jellemtelenségek, ha azt látjuk, hogy Kovács kartárs milyen ocsmányul mélyre süllyedt el bennük! Őszintén megvetem magam, ha Kovács kartárs undorító karrierizmusára, gondolkodásmódjára gondolok . . .

Kovács (túlharsogja): Ó, milyen hitvány ember is vagyok, kartársak, hogy egy ilyen kapcabetyár, egy ilyen szélhámos . . .

Becskei (süvöltve): Én tudom magamról, kartársak, hogy ő egy disznó!

Kovács: A nénikéd!

Becskei (pofonvágja Kovácsot).

Kovács (vérbeborult szemmel): Mi volt ez?

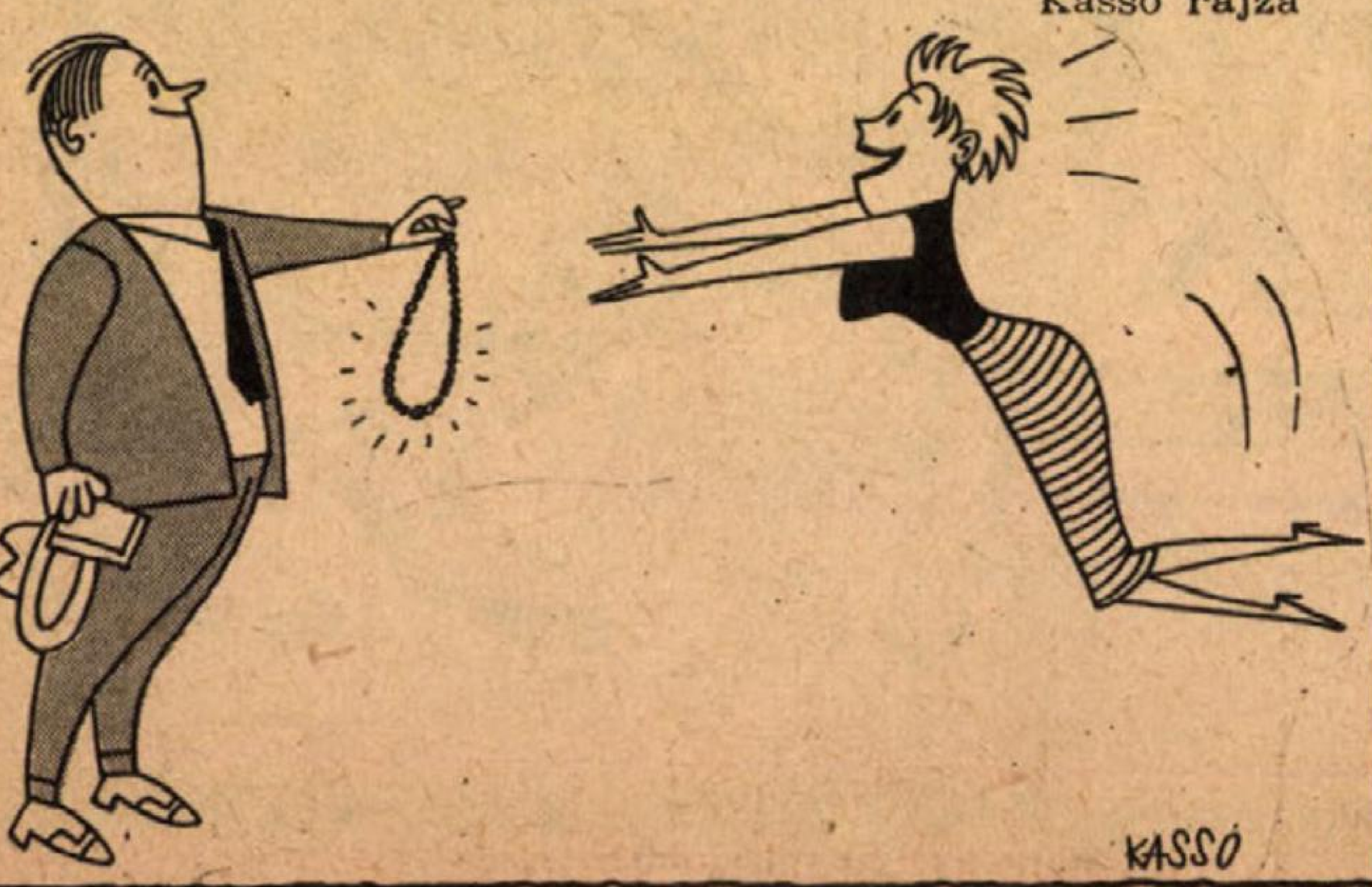
Becskei: Önkritika, te aláváló! *(Összeverekednek.)*

Függöny.

Somogyi Pál

Láncreakció

Kasso rajza

Már a vacsorát is házhoz szállítják

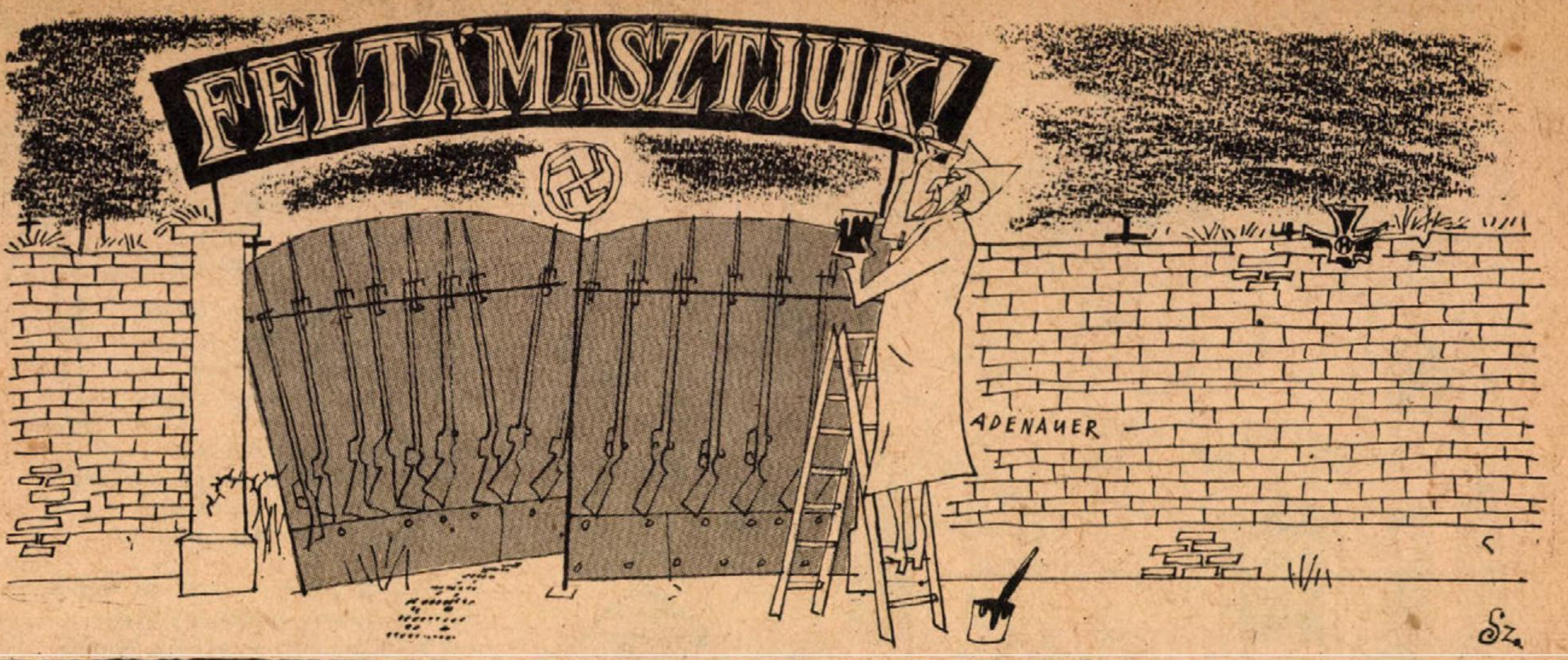
Mészáros András rajza

– Megjöttünk kremássan . . .

BIZALOM AZ ŐSI ERÉNYBEN

Szűr-Szabó József rajza

Ketten beszélnek

— Maga egy kretén!
— Maga egy vadszamár!
— Maga egy idióta!
— Maga egy víziló!
— Ezek nem érvek, sporttársam. Így sohasem fogjuk egymást meggyőzni. Ha a történteket elemezzük, be kell látnia, hogy nem Pavlinka rúgott bele Sinkóba, hanem Sinkó rúgott bele Pavlinkába. Tehát tizenegyes volt!
— Nem volt!
— De volt!
— Nem!
— De igen! Esküszöm szeretett édesanyám emlékére!
— Én a gyermekeim jövőjére!
— Én mindenre, ami szent!
— Én a kishúgom ártatlanságára!
— Így semmire sem megyünk, sporttársam. A tények beszélnek ugyebár. És mit mondanak a tények? A tények azt mondják ugyebár, hogy Pavlinka nem rúghatott bele Sinkóba, mert Pavlinka lábán mostanában van egy bütyök, hiszen olvashatta az újságban is.
— A tények mást mondanak. A tények azt mondják, hogy Sinkó nem rúghatott bele Pavlinkába, mert a Sinkó lábán van egy öklömnyi izzadmány. Bemondta a rádió is. Vagyis nem volt tizenegyes.
— De!
— Nem!
— De!
— Nem! Maga nem ért a futballhoz.
— Én értek a futballhoz. Maga nem ért a futballhoz.
— Így semmire sem megyünk, sporttársam. Tárgyilagosan, az élet teljes valóságának fényében, elmélyülten, logikusan és dialektikusan kell nézni a dolgokat. Ha így nézzük, azt kell látnunk, hogy Pavlinka rúgott bele Sinkóba. Tehát nem volt tizenegyes.
— Ha azonban figyelembe veszi a szocializmus építésének konkrét szempontjait, továbbá a külpolitikai helyzetet és a geofizikai év eddigi tapasztalatait, akkor be kell látnia, hogy igenis Sinkó rúgott bele Pavlinkába, tehát tizenegyes volt.
— Nem
— De.
— Nem.
— De.
— Maga egy kretén.
— Maga egy vadszamár.
— Maga egy idióta.
— Maga egy víziló. Na mi az, miért állt meg?
— Mert én itt felszállok a negyvennégyes villamosra.
— Jöjjön a hatvanhetessel. Akkor még eldiskurálhatunk egy kicsit.

Tabi László

Nők a holdban

Az amerikaiak is reménykednek abban, hogy egyszer eljutnak a Holdba. Már folyik a rakétautasok jelentkezése, sőt kiképzése. A kiképzés során kiderült, hogy a nők szívósabbak, ellentállóbbak, mint a férfiak. Egy Zelma Arment nevű 36 éves nő 7 napig tartózkodott abban a kabinban, amelyben teljesen űr-viszonyokat hoztak létre. A férfiak általában csak 4 napig bírták. A jelentkezők között sok a magányos nő. Talán azt remélik, hogy a Holdban férjhez mennek?

Tavaszi DIVATBESZÁMOLÓNK

Toncz Tibor rajzai

Matrózruha lesz a tavaszi divat

— Ödön, tíz percet késett! Már éppen készültem felszedni a horgonyomat és el akartam vitorlázni . . .

Fiús vonalak — girardi-kalappal

— Nézd csak, Maca! Nekem tetszik ez a kis molett muki!

Újra kísért az ingruha

— Mancika, én mindenben szolidáris vagyok magával! . . .

Eredeti stílusában állítják vissza a Király-fürdőt

Kaján Tibor rajza

Készül a Filmhíradó

Várnai György rajza

– Gyorsan menjen be! Most biztosan elintézi az ügyét! . . .

Körlevél születése

Összeülnek tízen bábák,
Őrt állnak a főnök felett,
Kinek eljött az órája,
Most szüli a körlevelet.

Szeretné, ha forrás lenne,
Ha ép lenne keze, lába,
A születő körlevélhez
Ezért kell a sok-sok bába.

Hivatásuk magaslatán
Állnak ők, mind csupa készség!
Vizsgálják az újszülöttet:
Csinosítás hova fér még.

— Kurta kissé — szól az egyik —
Nosza húzza, nosza nyújtja.
— Színtelenke — szól a másik,
S átmázolja többször, újra.

Harmadik szól: — Egyszerűcske —
S kicifrázza elől, hátul.
Negyediknek „fésületlen",
Szép lesz, hogyha ő hozzányúl.

Bedolgozik minden bába,
Egyik még told, másik még húz.
S mire szegényt közreadják,
A Körlevél inkább — Rébusz!

K. Tóth Lenke

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vice új.

– Nagysága, kezitcsókolom, szánjon meg egy darab kenyérrel, nagyon éhes vagyok.

– Miért nem dolgozik?

– Ne tessék ilyet mondani! Ha az ember dolgozik, még éhesebb lesz!

*

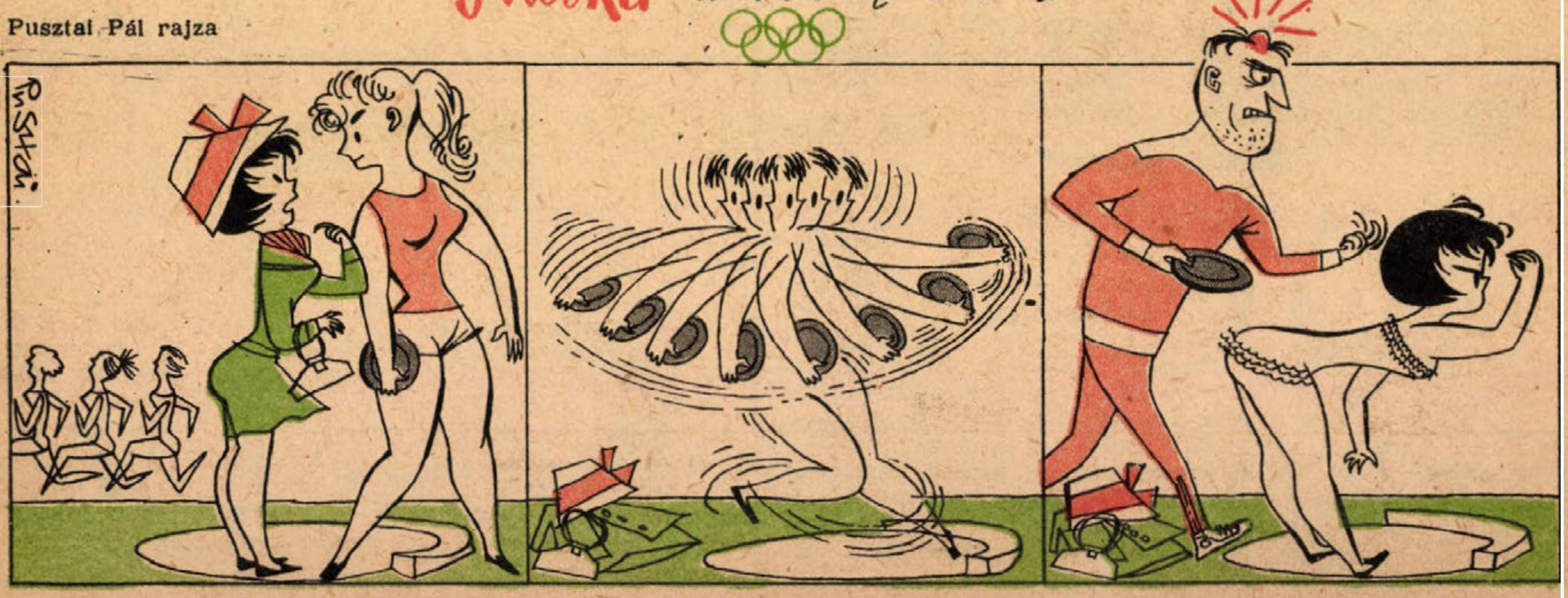
– Mondja csak pincér, ez a hölgyzenekar akármit játszik, amit az ember parancsol?

– Hogyne, uram.

– Akkor mondja meg nekik, hogy játszanak egy óra hosszat bridget.

Julika Rómába szeretne menni

Pusztai Pál rajza

A rejtélyes szalon

Egy fiatal, mintegy 18 év körüli, rendkívül csinos lány leült a kozmetikai szalon egyik kezelő székébe, s így szólt:

— Arcápolás lesz.

— Igenis.

— Milyen az új szarkalábképző kenőcsük?

— Kiváló. Olyan ráncos lesz tőle a bőre, mint egy fonnyadt alma.

— Helyes. De a bibircsókok feltevésére vigyázzon. A múltkor is leesett az egyik.

— Igazán nagyon sajnálom.

— Megjöttek a szemcseppek?

— Meg. Valami nagyszerűek. Olyan fénytelen lesz tőle a szem, hogy meg lehet tőle ijedni.

— És a pattanások?

— Nem probléma. Bőrfertőzőinket mindenki dicséri.

— Azért hencegni nem kell. Kancsallá nem tudják tenni az embert.

— A tudomány előbb-utóbb minden feladatot megold.

— Az elálló fül és a krumpliorr kérdése sincs még megnyugtatóan megoldva.

— Vannak eredmények. Most szerződtettünk egy volt profi ökölvívót. Már több kedves páciensünknek szétverte az orrát és a fülét.

— Hosszadalmas kezelés. Nem beszélve arról, hogy egyszerűen képtelenek görbe lábat csinálni az embernek.

— Sajnos, sebészeti iparengedélyünk nincs . . .

— Jó, hát kezdjük.

— Igenis. Meg tetszik elégedni a kezeléssel.

*

(A kedves olvasó nyilván azt gondolja magában, hogy ezek a humoristák, mi mindent kitalálnak azzal a pihent agyukkal! Nem, a fenti téma a teheráni utcán hevert, csak le kellett hajolni érte. Az Associated Press nevű hírügynökség jelentése szerint ugyanis az iráni földművelésügyi miniszter, Hassan Akhavi tábornok rendeletet adott ki, hogy csinos titkárnők és gépírónők nem alkalmazhatók a minisztériumban. A rendeletnek már érvényt is szereztek, s egy teheráni lány, aki 110 pályázó között a legjobbnak bizonyult, szépsége miatt nem kapta meg az állást. Teljesen elképzelhető, hogy az a szépség, aki nem akar éhenhalni, igyekszik megszabadulni szépségétől. Én legalábbis — mint a fentiek bizonyítják — elképzeltem.)

(f — i)

Mire jó a helikopter

Erdei Sándor rajza

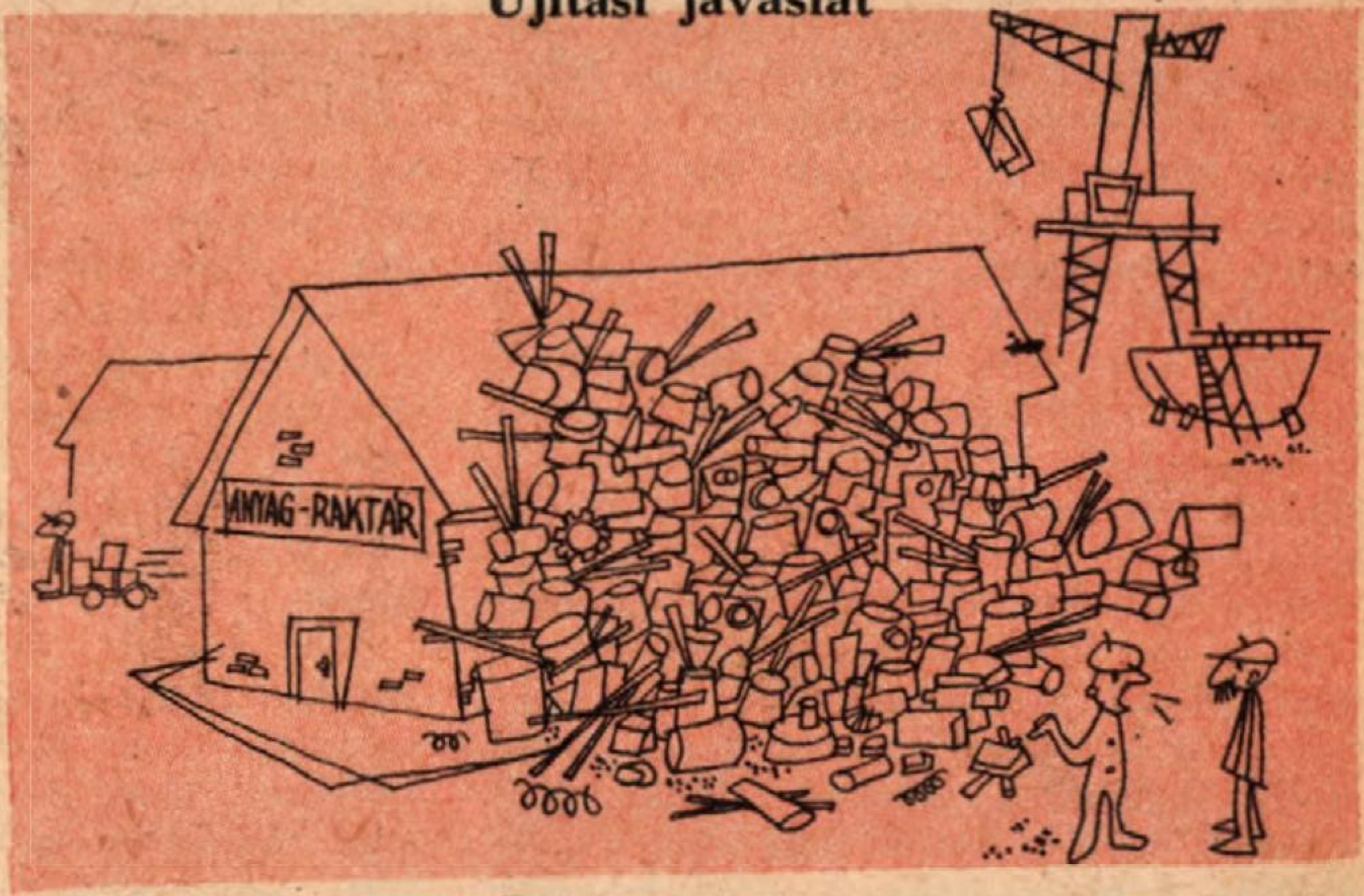

Helyszíni Szemle

a Ganz-hajógyárban

Takács Zoltán rajzai

Újítási javaslat

— Pista bácsi, bontsuk le ezt az épületet . . . Nem tudjuk hova rakni a hulladékot . . .

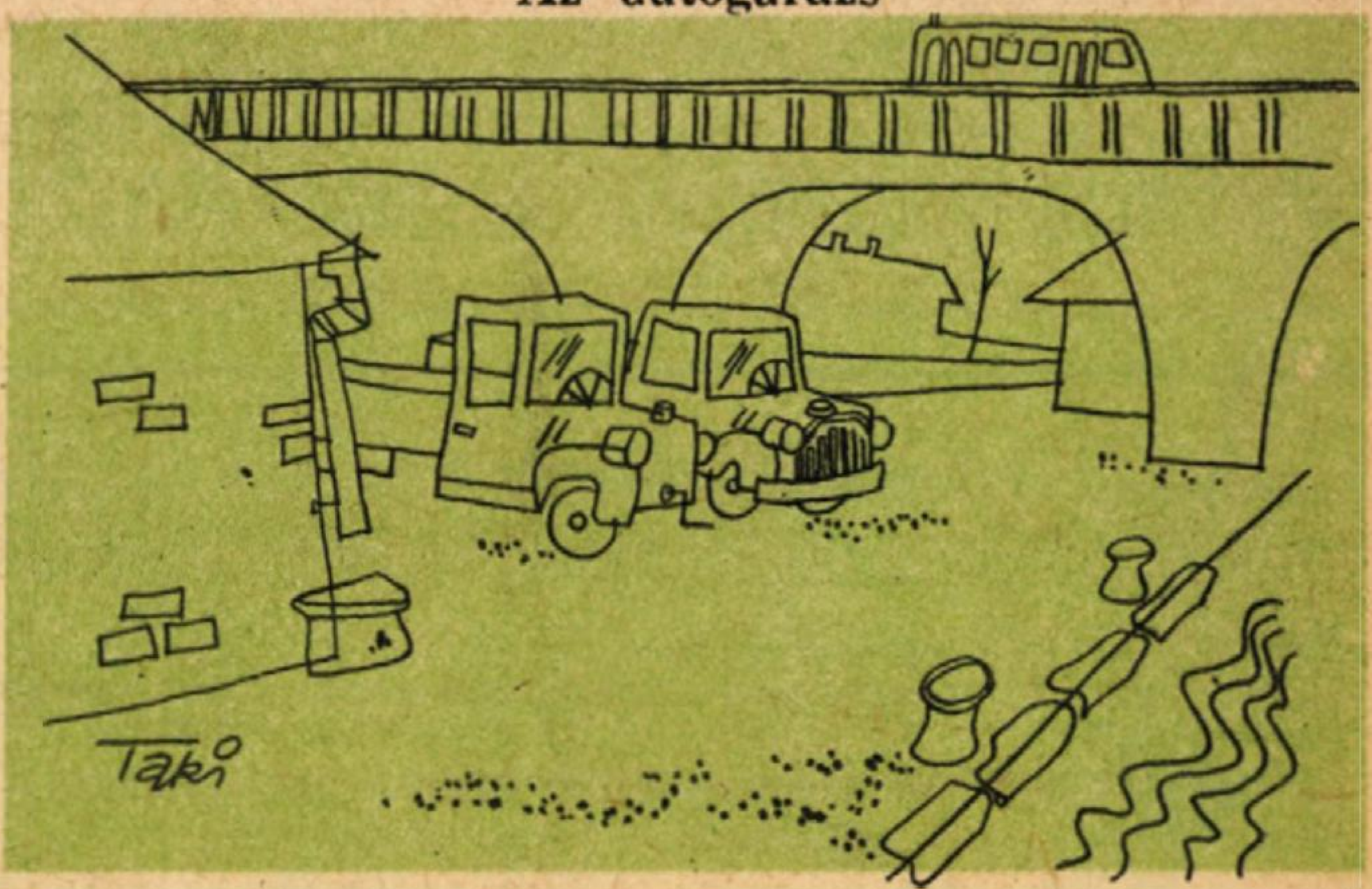
A készülő hajón — A kész hajón

— Vigyázzon! Ne kenje össze a ruháját!

— Vigyázzon! Ne kenje a hajót!

Az autogarázs

Rock and Roll sikoly

Az egyik melbournei bárban a tánczenekar vezetője kezébe vette gitárját és egy nagyot sikoltott a mikrofonba. A közönségnek tetszett a bátor, lendületes, velőtrázó sikoly, amely oly jól illik korunk táncőrületének legrángatózóbb megnyilvánulásához, a rock and rollhoz.

Később derült csak ki, hogy a zenész kezében elektromos gitár volt, s valamiféle rossz szigetelés következtében a hangszer rázta meg kíméletlenül. Ez késztette őt sikolyra, amelyet aztán a nagy sikerre való tekintettel később is megismételt, minden elektromos ok nélkül.

A zenegép

A régi nemzetközi vásárokon volt mindig egy sátor utca, ahol elmés feltalálók újdonságait mutatták be. A sátorsor végén, szabad ég alatt, kis emelvényen állt csapzott hajjal a művész feltaláló. Jelenlétéről, működéséről már régen tudtál, mert valami fémes sipító hangot, egy acél darázs fenyegetését szüntelen hallottad, mióta csak a feltalálók utcájába tévedtél. Most, hogy kidülledt szemmel, felfújt orcával, nyálzó szájjal látod, tudod ő volt, aki mint bűvölő a kígyókat, téged és ezt a sok embert is idecsalogatta, azzal a valamivel, ami nyilván a szájában volt. Mert arca úgy ráng püffedten, mintha tömör gumilabdát habzsolna. Közben vékony, éles és érces hang acélnyilai döfködték a hallgatóság dobhártyájába az Aida bevonulási indulóját, majd a torreádor dalát, a „Ma este hétkor várom a Nemzetinél" és egészen lágyan, remegősen a „Tele van a csipkebokor" dallamát. A hang kimondottan kellemetlenül sipított, még undok zajokhoz edződött fülek számára is. A mutatványos arcán viszont diadalmas vigyor ült. Hirtelen abbahagyta a zenélést, egyik kezével csapzott haját igazította meg, arcáról eltűnt a felfúvódással fenyegető erőlködés, a homlokán gyűrűző erek elrejtőztek verejtékes bőre alatt, csak csillogó szeme és ujjongó arckifejezése biztosította személye folytonosságát. Jobb kezével hirtelen szájába nyúlt és egy ostyához hasonló, kerek, csillogó fémlapot rántott elő.

Csak egy pengő — ujjongta — a legolcsóbb hangszer, a miniatür zenegép. Kis gyakorlattal bárki tökéletesen játszhat rajta klasszikusat, modernet és cigányzenét. Nem kell drága hangszeren évekig tanulni — s akkor se megy — nem kell várni, mint a rádióra, nem kell kurblizni, mint a gramofont, csak így a nyelvére helyezi, gyengén zizegve fújja s máris azt szólaltatja meg, amit éppen kíván, magányosan vagy társaságban, vagy az imádott lány ablaka alatt.

S már fújta is: „Csak egy kislány van a világon" — s mindez higiénikus zacskóban, használati utasítással együtt csak egy pengő, vásári propaganda áron. Tessék egy pengőért... köszönöm... Még egyet parancsol?... Így tedd a nyelvedre, fiacskám... Idősebbek egyetlen öröme... Persze lehet táncolni is rá...

— Hát hölgyek, urak még egyszer bemutatom a miniatür zenegépet, az egyedülállót, a tökéletest, a páratlanul olcsót... mindenki figyel, kinek füle ép, és máris szól a kis zenegép!

S nemcsak ígérte, felvisított a szörnyű hang.

Egy szeplős, szemüveges, ingerlően bandzsa srác, akit öregedő, lüszterkabátos atyja Gazsi néven szólított immáron tizedszer, toporzékolt a higgadtan hallgató tömegben és elkékült arccal üvöltötte: nem tudok... nem tudok... apu, mutasd meg, hogy kell!

Apu csíptetővel az orrán tanulmányozta a dicsérő jelzőkben fuldokló használati utasítást, de a helyes zenélés nyitját nem lelte. Higiénikus ember volt, vásárolt még egy izét és megkérte a mestert személyesen: ellenőrizze, jól teszi-e nyelvére a zenélő pasztillát. Apu, bár a legavatottabb irányítás pontos megtartásával járt el, a szájából orkánszerűen távozó nyálcsöppeket hang nem kísérte. Hiába, elvesztette már a rugalmasságát az ilyen „kunsztstiklik" iránt, de a gyerek, ez a korán nagyratörő Gazsi — s a mester is biztatta eziránt — rövidesen varázslatos hangokkal fogja elárasztani környezetét.

— Így, kisfiam, ahogy apu mutatja, így tedd a nyelvedre, nyomd a szájpadlásodra...

— Hol a szájpadlásom? — üvöltötte Gazsi.

— A nyelved felett... így, most dúdolj valami dalt, dalocskát... de erősen, apu nem tudja, mert... apu... izé... apu náthás.

— Milyen dalt? — hörögte Gazsi és közben a földre köpte a zenélő hogyishívjákot. Apu felvette és zsebkendőjével megtörülte.

— „Debrecenbe kéne menni", azt dúdold, kisfiam.

— Jó — nyugodott bele Gazsi. — De azt nem tudom.

Apu még vagy húsz ajánlatot tett Gazsinak az első műsorszámra vonatkozólag, míg végre megegyeztek, hogy Gazsi elsőnek „Ha bejönnél a kávéházba te szőke gyerek"-et fogja előadni. Fújta, fújta, hogy a szemei kidagadtak, de a szőke gyerek dallama csak nem jött ki a nagy erőlködésből.

A mester közben folytatta egész napra tervezett tevékenységét és csak olykor vetett rosszalló pillantásokat Gazsira és atyjára, akik a gyors siker eleven cáfolataként idétlenkedtek lábainál.

Apu ismerte Gazsit, tudta mire vezet nála a huzamos sikertelenség és ezért mégegyszer megkérte a mestert, hogy most már magának a kisfiának, aki ügyes gyerek és példátlan akaraterővel rendelkezik, mutassa meg a hangszer használatát.

A mester az együttjátszás modern nevelési elvének híve volt, egyszerre tette szájába Gazsival a nyelvhegedűt, egyformán igazították szájpadlásukhoz és ajkuk belső pereméhez. Egyszerre zendítettek volna rá a „Van egy szőke asszony"-ra — a mester fel is hívta a közönség figyelmét, úgymond ebből mindenki láthatja milyen könnyű megtanulni a művészetet —, de Gazsinak izgalmában cigányútra ment a nyála és fuldokolva köhögni kezdett.

Azon a délutánon, amikor apu a két pengőt kiadta a hangszerekért, még öt alkalommal érdeklődött — Gazsi egyre türelmetlenebb követelődzésére — a mestertől a sikeres zenélés módozatairól. Gazsi ugyanis önérzetes gyerek volt, és mióta apu távollétét felhasználva a mester elküldte őt a füstölgő fenébe, nem állt többet szóba vele.

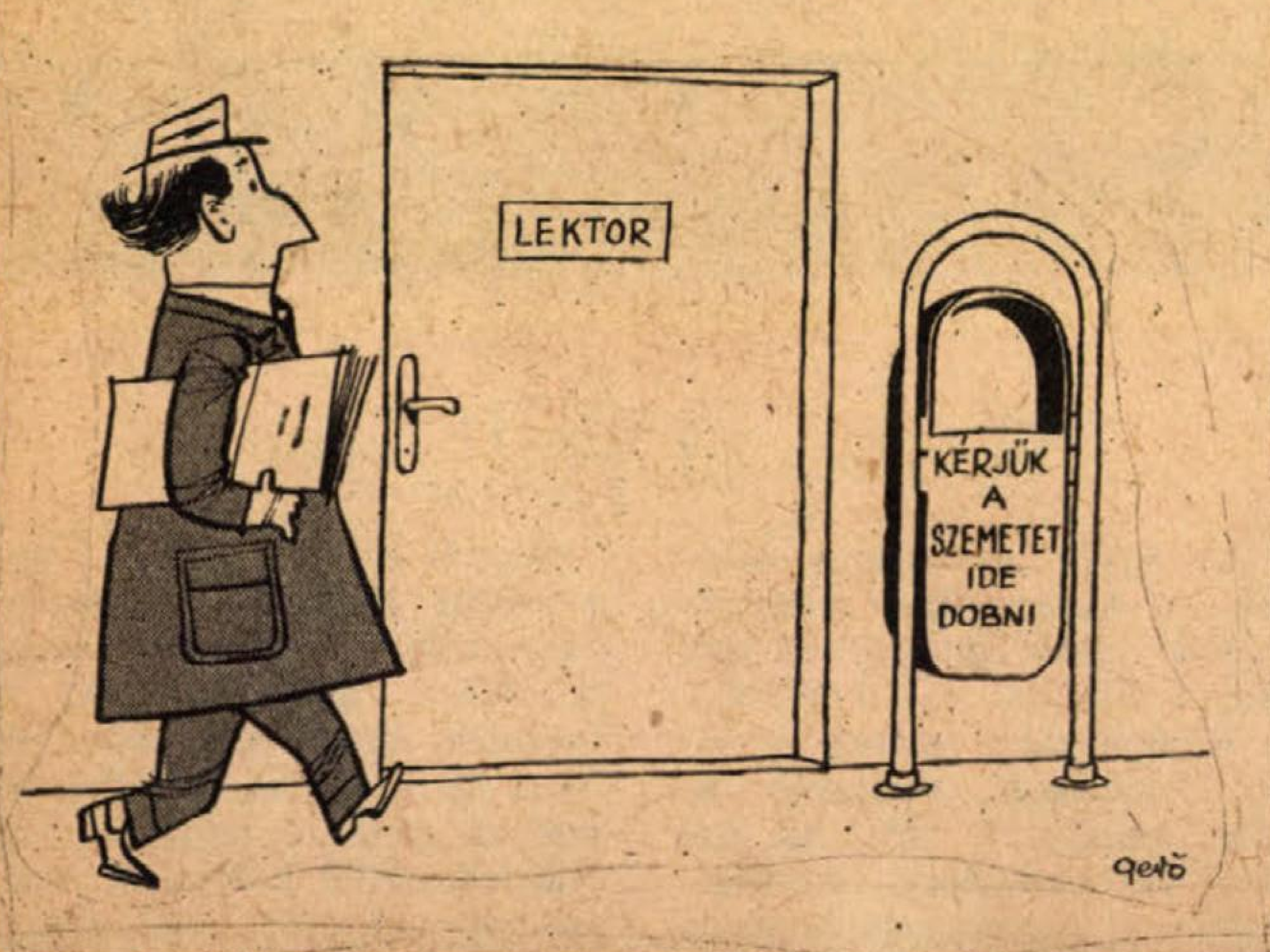
— Kérem, mutassa meg mégegyszer. Itt valami nincs rendjén. Én is, a kisfiam is már vagy két órája hiába próbáljuk — fordult apu végül is, a már előző alkalommal is elutasítólag viselkedő mesterhez.

— Két órája, két órája!?! Maga szerencsétlen! Én is egy évig tanultam! — sziszegte közelről az apa fülébe és diadalmasan folytatta fennhangon — így hölgyek, urak, a szájunkba illesztjük és máris szól a miniatür zenegép: „Ott fogsz majd sírni, ahol senki se lát".

Szabó László

Gyengéd célzás

Gerő Sándor rajza

Étterem-mozit létesítenek

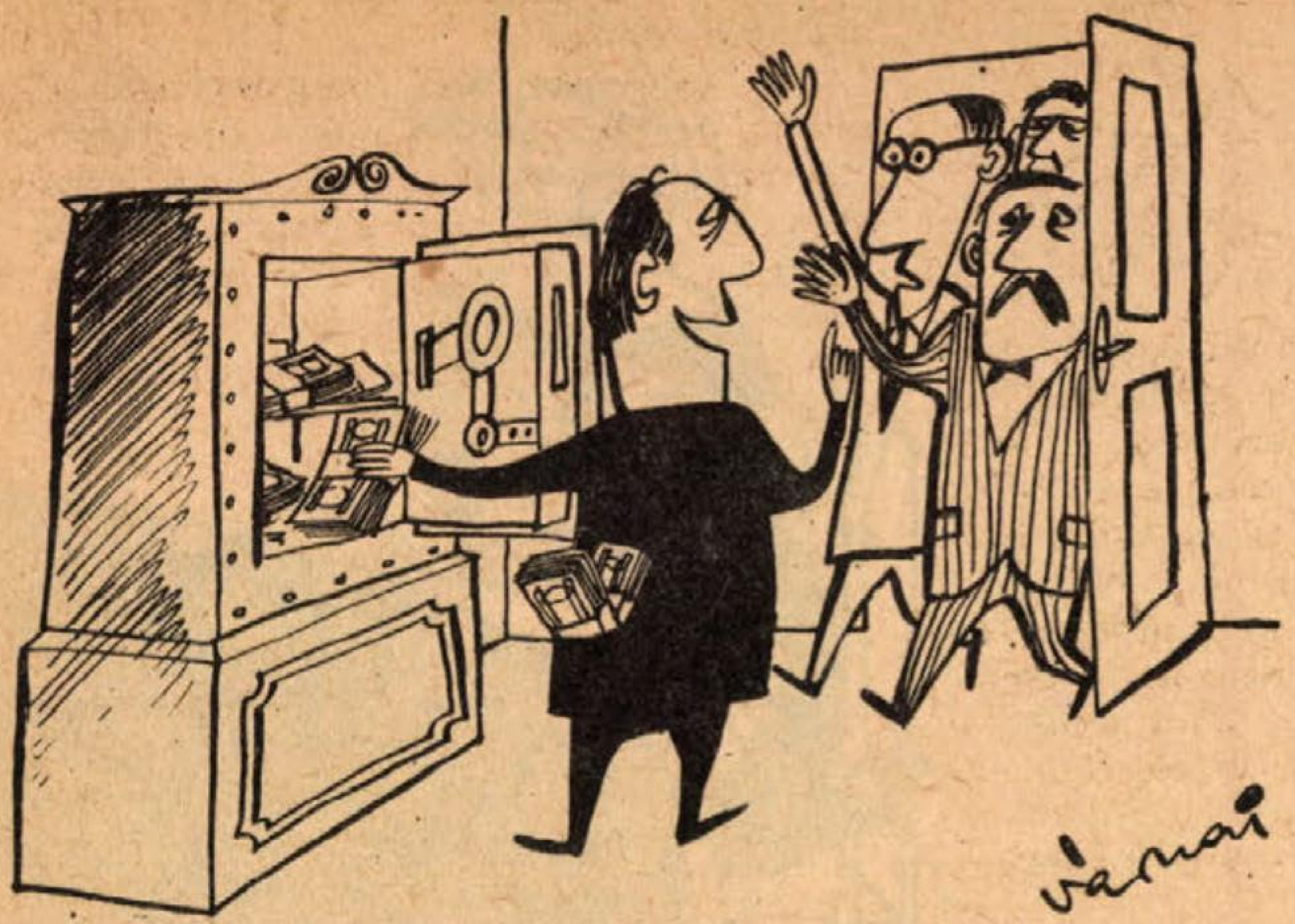
Sándor Károly rajza

– Mit adnak ma?
– Tisztességtudó utcalányt és rakott káposztát

Vicces ember

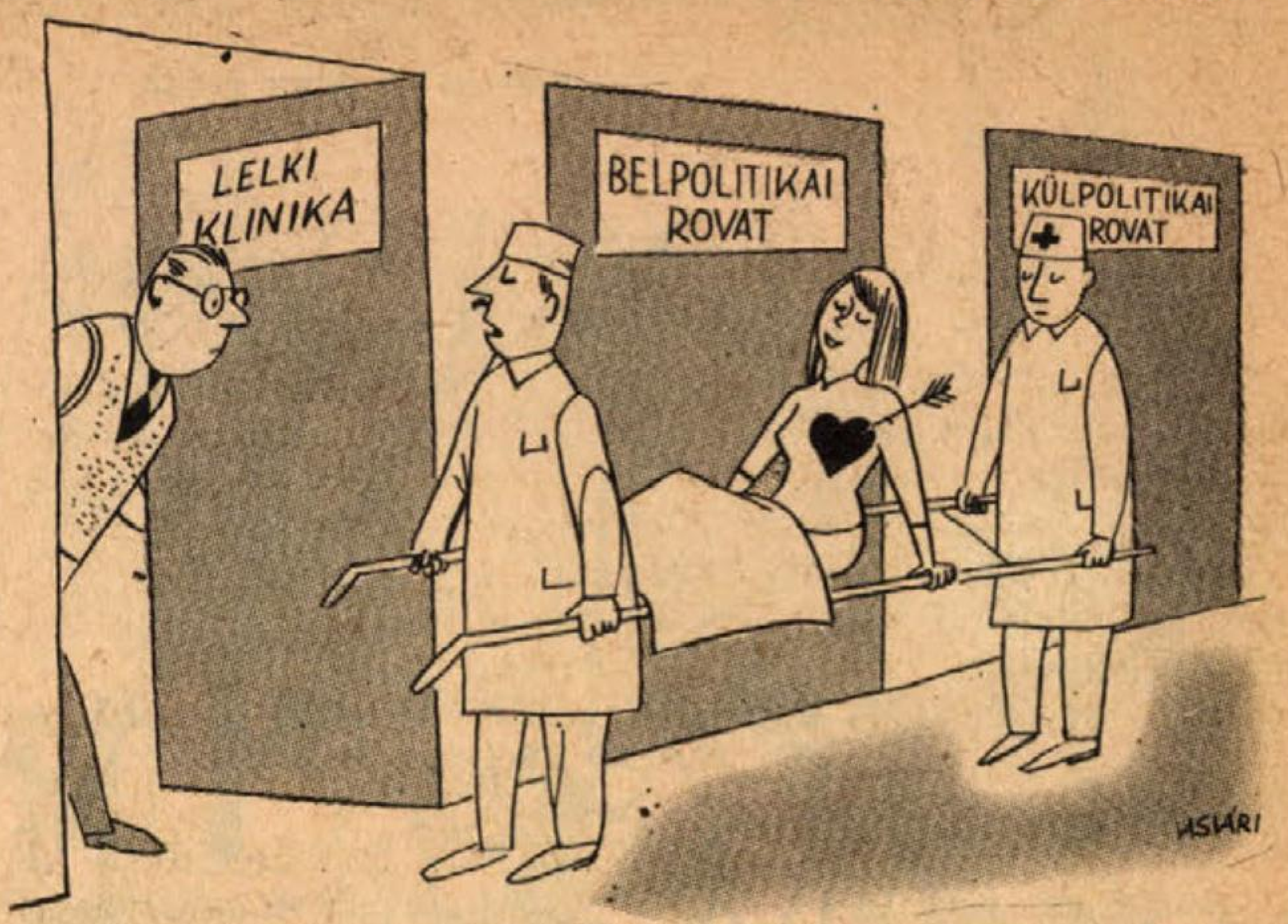
Várnai György rajza

– De kartársak, hiszen csak április elsejei tréfát csinálok ...

Egy képeslap szerkesztőségében

Vasvári Anna rajza

– Szerkesztő elvtárs, elsősegélyre lenne szükség

Pesti tudósítónktól

„Szavatosság lejár" — olvasom az ízlésesen becsomagolt tízdekás vaj papírján, csak éppen a folytatás hiányzik, a határnap, az időpont, a dátum, amelyből az ember megtudhatná, hogy mikor jár le a szóbanforgó szavatosság. Mert a szavatosság nem örök érvényű fogalom, egyszer lejár, mint a villamos- vagy a mozijegy, elenyészik, mint a római birodalom. Magát a vajat sem perspektivikusan, a jövő nemzedékének készítik, hanem a mának, a holnapnak és hideg idő esetén a holnaputánnak. Könyörtelenül eljön az idő, amikor a szavatosság lejár, a vaj elveszíti ifjúi frisseségét, s helyet kell adnia az új vajnemzedéknek, amely félrelöki a régit, az elavultat, az avast. De mikor? Meddig bízhatunk még a régi vajban, meddig tudunk még a régi módon kenni? Meddig fogyaszthatjuk még abban a megnyugtató tudatban, hogy ha bármi történik is, nem mi vagyunk a felelősek? Amikor a szavatoló nem köti le magát, elszakad az időtől, akkor az ember tanácstalan.

Különben nemcsak a vaj az egyetlen cikk, amelyen időpont nélkül mindössze az a rideg, a mulandóságra figyelmeztető igazság áll, hogy a szavatosság lejár. Mintha csak azt mondanák, hogy az ifjúság elszáll, elhull a virág, eliramlik az élet, egyszer mindennek vége lesz, lejár a szavatosság is. Hogy mikor, ne kérdezzétek, emberek! Ha majd eljő az idő, úgyis megtudjátok ...

*

Én is az alkoholellenes küzdelem oldalán állok, de a hivatalos fogalmazás néha jobban a fejembe száll, mint egy kisfröccs. Éppen ezért egyetértek azzal a szesztestvérrel, aki így vitatkozott a kiszolgálóval:

— Hogyhogy nem akarnak nekem innivalót adni?

— Tessék elolvasni a táblát.

— Kérem, azon az áll, hogy ittas személyt nem szolgálnak ki. Én nem ittas személy vagyok, hanem részeg ember.

f. l.

Ezt olvastuk

A Magyar Nemzet március 19-i számában így kezdődik a „Független Magyarország!" című cikk:

„Március sokkal inkább az évfordulók hónapja, mint a többi tizenkettő".

*

És ha már a márciusnál tartunk, idézzünk néhány sort a Hétfői Hírek „Márciusi fűszer" című írásából:

„A férfiak tekintete parázslóbb lesz, a nőké incselkedőbb. (Ah, ah ... A szerk.) Inkább lebegünk, mint járunk és a lélegzés is olyan sóhajtásféle nyújtózkodás, hogy roppan a mellkas belé."

Vagyis lélegezzünk óvatosan, hogy bordarepedést ne kapjunk tőle.

*

Az „Élet és Irodalom"-ban olvassuk a „Kutyadolog" című riportban:

„Muki — mint a Párizst ostromló húnok nyila — kipattan, a rácsig rohan, lábát megveti, vonyít."

Vagyis a húnok nyila kipattant, a rácsig rohant, lábát megvetette és vonyított. Daliás idők voltak!

*

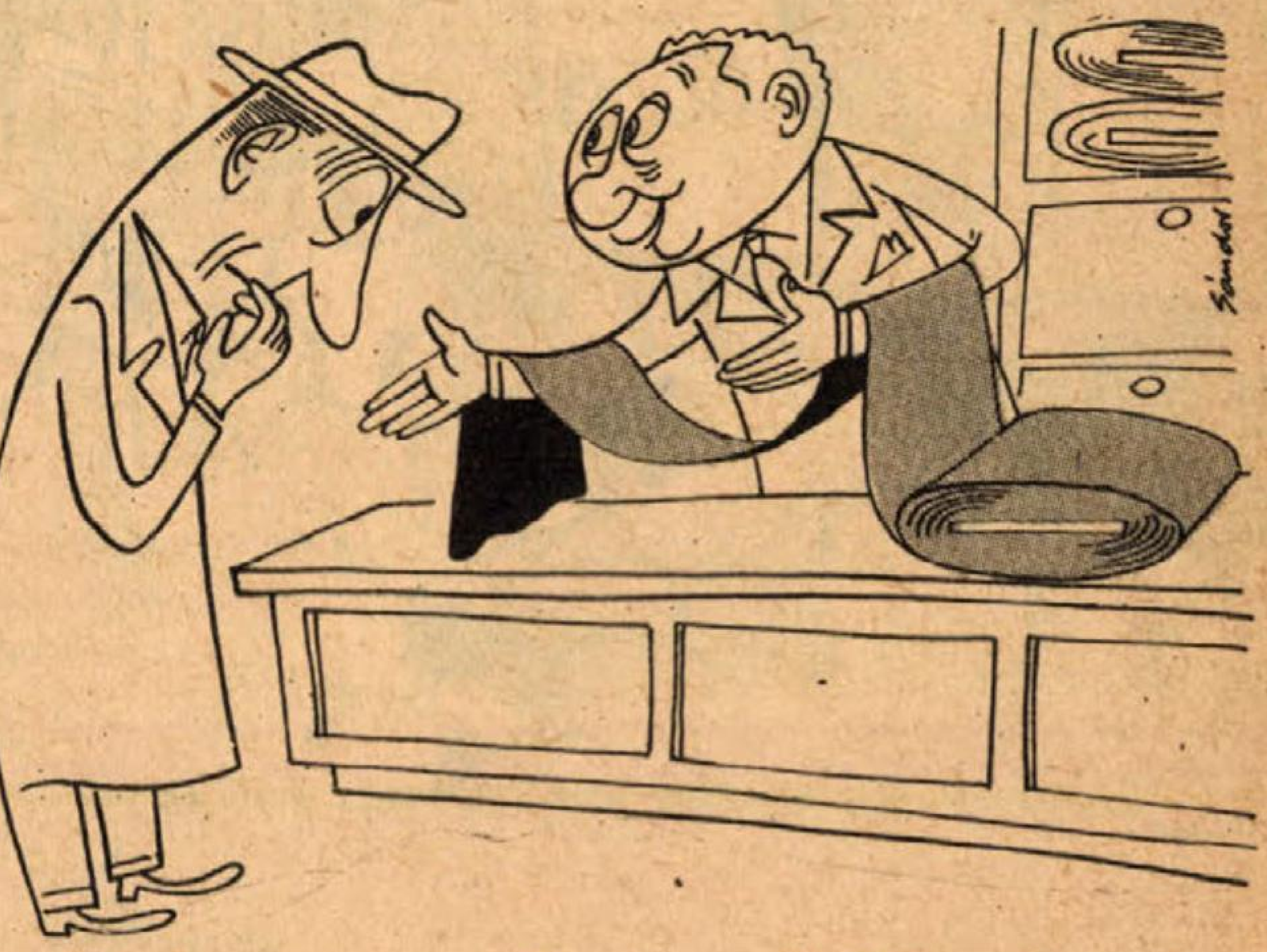
Ugyancsak az „Élet és Irodalom"-ban olvassuk ezt a címet:

„A korral és az emberrel való együttélés — vallja a Kossuth-díjas Dobozy Imre."

De hol itt a vallomás? Hiszen minden vallomás lényege, az á l l í t m á n y elmaradt.

Ha ez így megy tovább ...

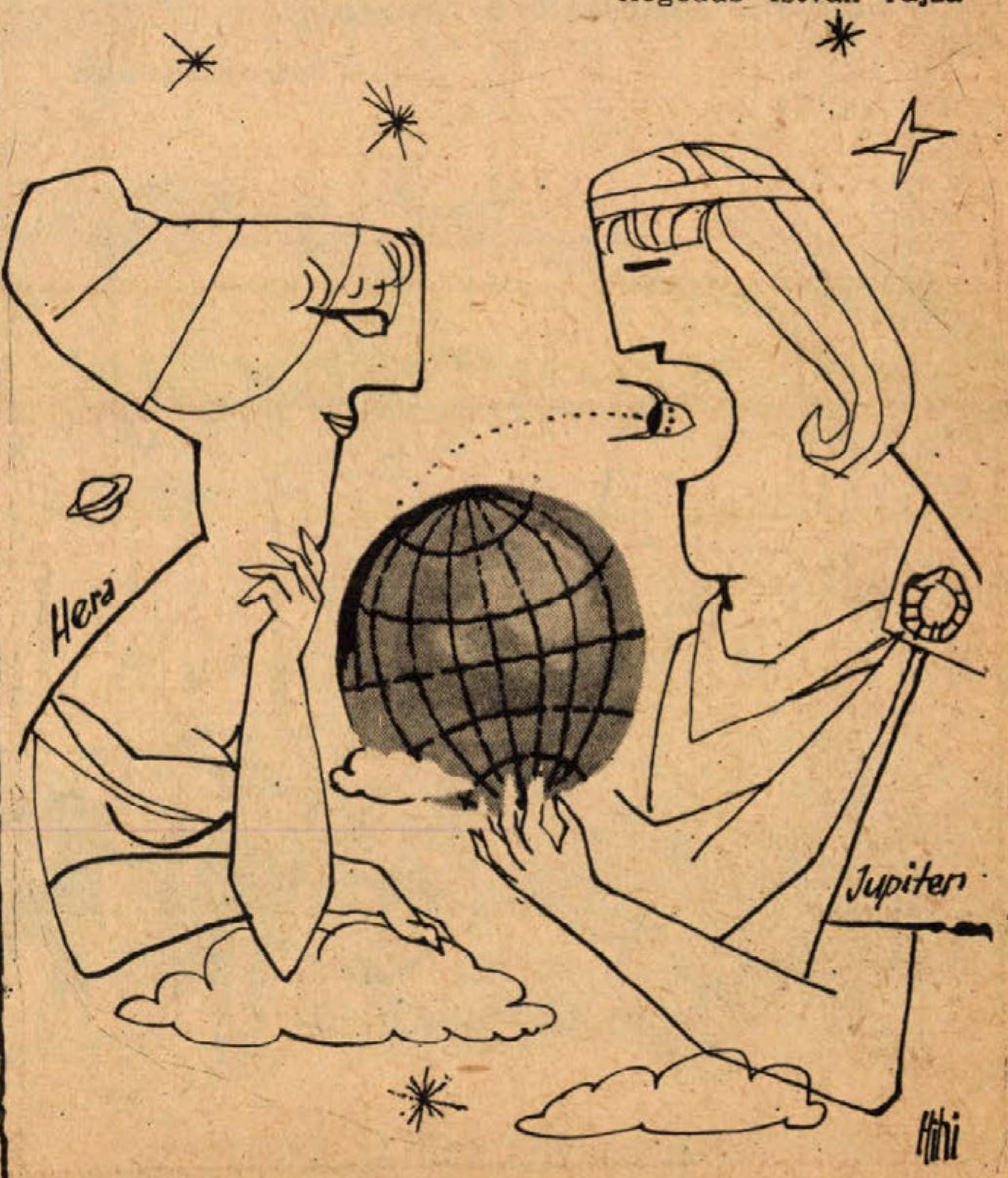
Sándor Károly rajza

– Remek szövet, uram. Semmi gyapjú, tiszta műanyag!

Hamm, bekapta!

Hegedűs István rajza

A díszfelvonuláson

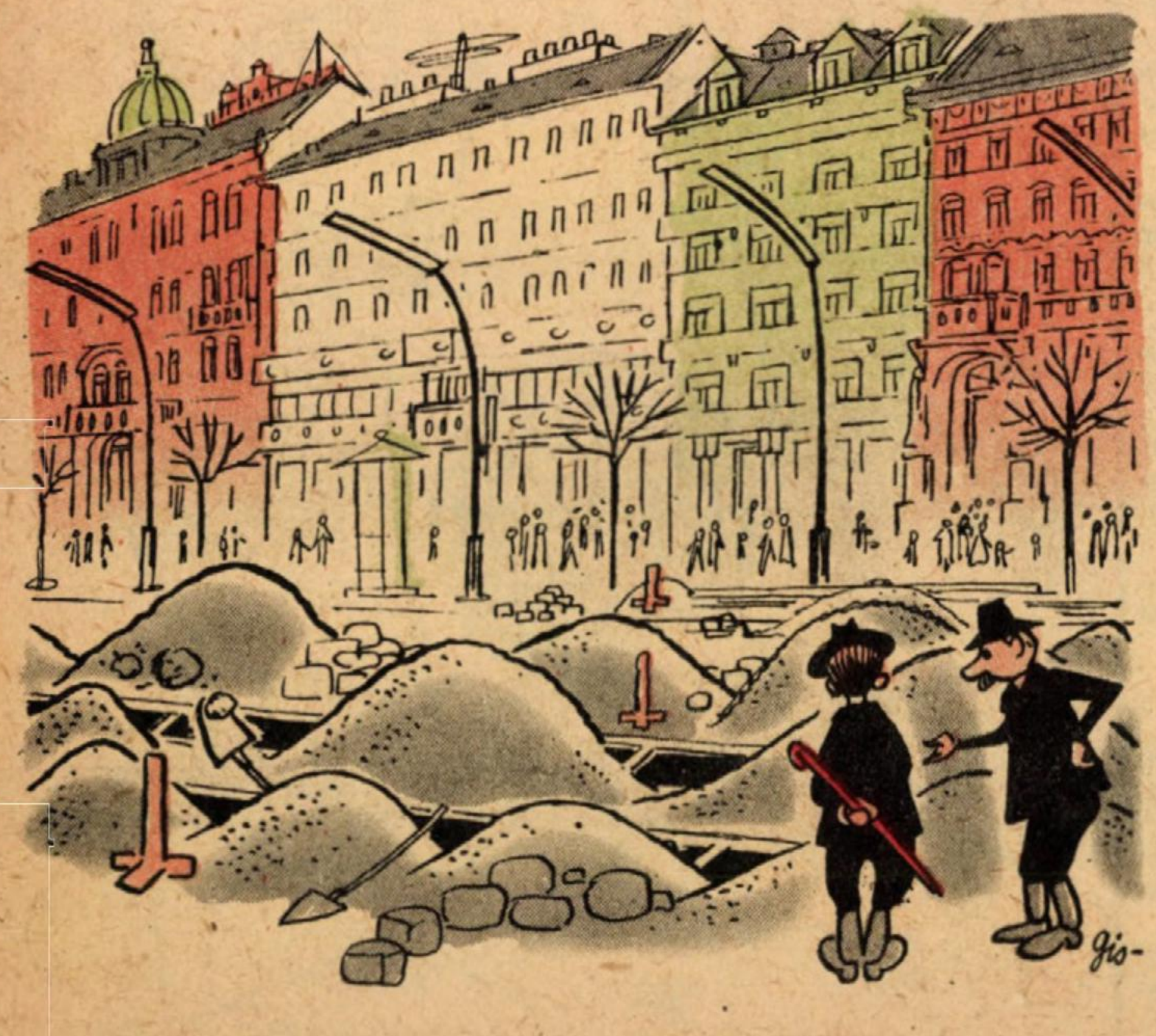
Várnai György rajza

– Engedj már engem is nézni! . . .

Tavaszi munkák a fővárosban . . .

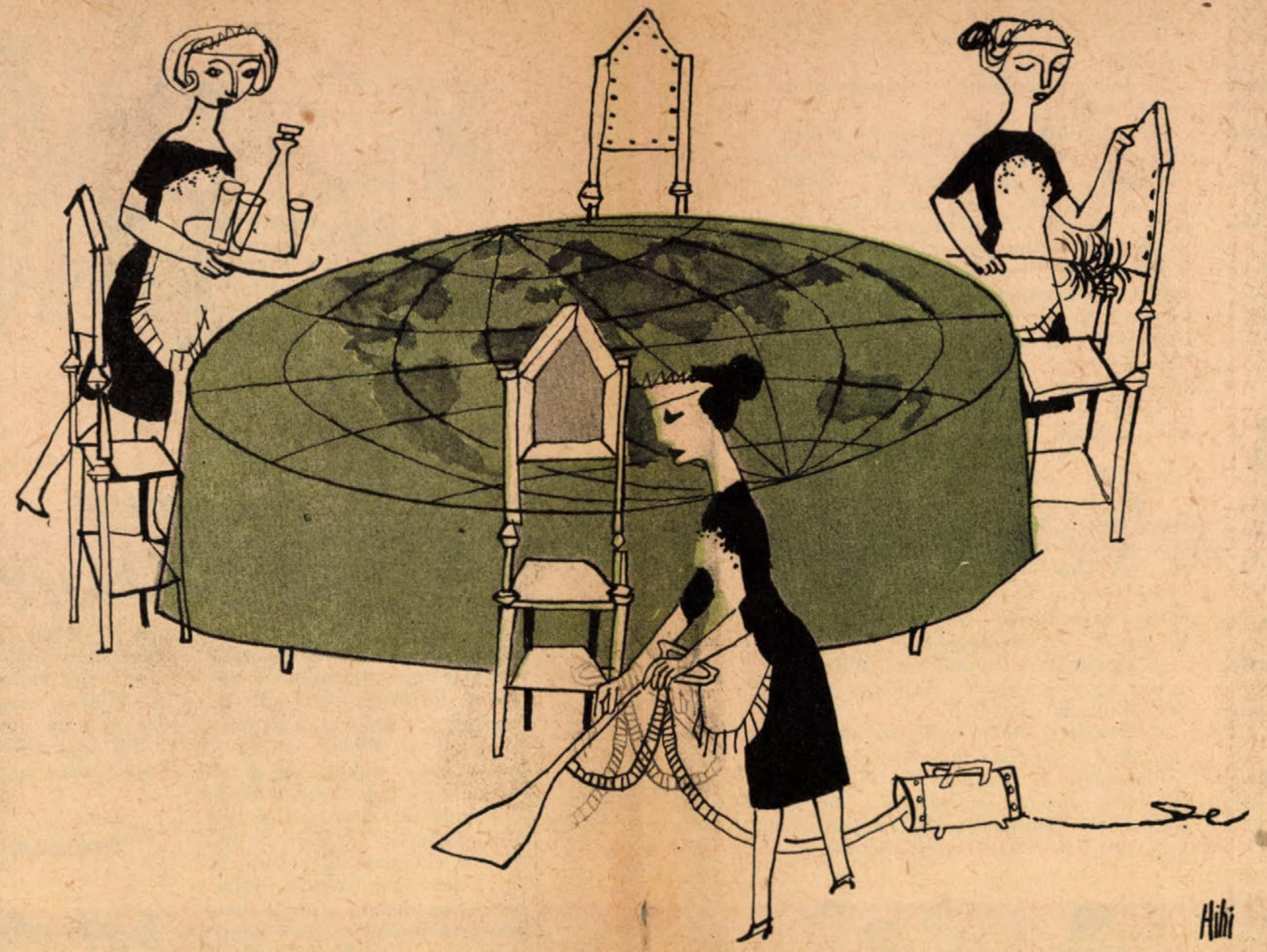
Szegő Gizi rajza

– Én hibridkukoricát vetnék bele . . .

Előkészületek

Hegedűs István rajza

A különös ház

Kívánságomra az igazgató készséggel kalauzolt végig az intézeten, s amíg a hosszú folyosón mentünk, röviden összefoglalta a különleges szanatórium célját és rendeltetését.

– Abból indultunk ki – mondotta –, hogy az eddigi elmegyógyintézetek a betegek megértésének terén csak félmunkát végeztek. Odáig elmentek, hogy elfogadták (persze látszólag) téveszméiket, el is különítették őket, de azt a lehetőséget már nem biztosították a bolondoknak, hogy téveszméiknek megfelelő körülmények közt éljenek. Pedig szerintünk a gyógyulás itt kezdődik.

Benyitott egy ajtón, keskeny kis szobában zavarostekintetű ember üldögélt tábornoki egyenruhában, tükör előtt. Egykedvűen vette tudomásul jelenlétünket, az igazgató intésére nyomban magára is hagytuk.

– Ilyenkor nem tanácsos zavarni – mondta –, de mint láthatta, az egyenruha tökéletes. Most azt hiszi, hogy valódi tábornok és ez teljesen megnyugtatja. A többi beteget is hasonló szisztéma szerint kezeljük.

Benyitottunk a társalgóba, ahol férfiak és nők a legkülönfélébb kosztümökben nyüzsögtek.

– Nem mutatom be – súgta az igazgató –, mert az újságírókat utálják, láttukra még a legcsendesebb is dühöngeni kezd. Téveszméik különbözők, de ebben az egyben összetartanak.

Valóban érdekes, színes kép volt. Láttam fehérre meszelt bohócot tökéletes clown-öltözékben, elegáns dámát Erzsébet-királyné korabeli lovagló kosztümben, zsakettes, cilinderes urakat . . . a legfurcsább öltözetek tarka kavalkádja kavargott előttünk.

A beszélgetést később az igazgató irodájában folytattuk egy csésze fekete mellett. Legelőször is megjegyeztem, hogy az intézet fenntartása rendkívül költséges lehet.

Az igazgató mosolygott.

– Az intézet önellátó – mondta mosolyogva. – Sőt: komoly hasznot hajt az államnak. Az én zseniális ötletem volt ugyanis, hogy a bolondokat pénzért mutogatni kell a nagyközönségnek. Minden este héttől tízig levisszük őket a nagyterembe, ahol egy külön erre a célra felállított dobogón megjelennek. Kosztümben, kifestve . . . ráadásul óriási murikat rendeznek egymás közt . . . szóval teljesen kiélik magukat. A közönség hol sír, hol nevet rajtuk, aszerint, hogy a bolondoknak tragikus vagy komikus napjuk van.

Valamit motyogtam, olyasmit, hogy nem tartom túlságosan emberségesnek ezt a gyógymódot. Harsányan nevetett.

– El se hiszik, mennyire szeretik csinálni! – replikázott. – Ne önmagából induljon ki! Önnek persze furcsa elképzelnie, hogy bohócruhát öltsön és bemázolja az arcát . . . dehát ne felejtse el, hogy ön normális! A mi betegeink viszont imádják az önmutogatást. Ide figyeljen! Ha valamelyiket hosszabb ideig nem engedjük az emberek előtt bolondozni, botrányt csinál és azzal fenyegetőzik, hogy felmegy a minisztériumba panaszra!

Újabb kérdést kockáztattam meg:

– Valamennyi ápolt csendes őrült?

– Zömében – válaszolta. – Akad egy-két dühöngő, de ezek megfékezésére remek módszerünk van. Elhitetjük velük, hogy ők dirigálhatják a többieket, ordíthatnak, fenyegetőzhetnek, előírhatják a többi bolondnak mit hogyan csináljanak. A kisebb dühöngőket rendezőnek, a nagyobb dühöngőket főrendezőnek hívják. Társaikkal viszont megbeszéltük, hogy tegyenek úgy, mintha komolyan vennék őket. Így aztán nem kell balesettől tartanunk.

Hirtelen átvillant az agyamon: vajon ez az igazgató normális-e? Hallottam már olyasmit, hogy az effajta kórházakban az orvosoknak sincs mindig ki a négy kerekük. Mintha csak eltalálta volna a gondolatomat, megszólalt.

– Nem haragszik, de mennem kell. Ma este én is fellépek és mindjárt beengedik az embereket. Öltöznöm kell . . . Maszkírozni . . .

Konsternált arcomat látva e nem várt kijelentés nyomán, hadarva mentegetőzött:

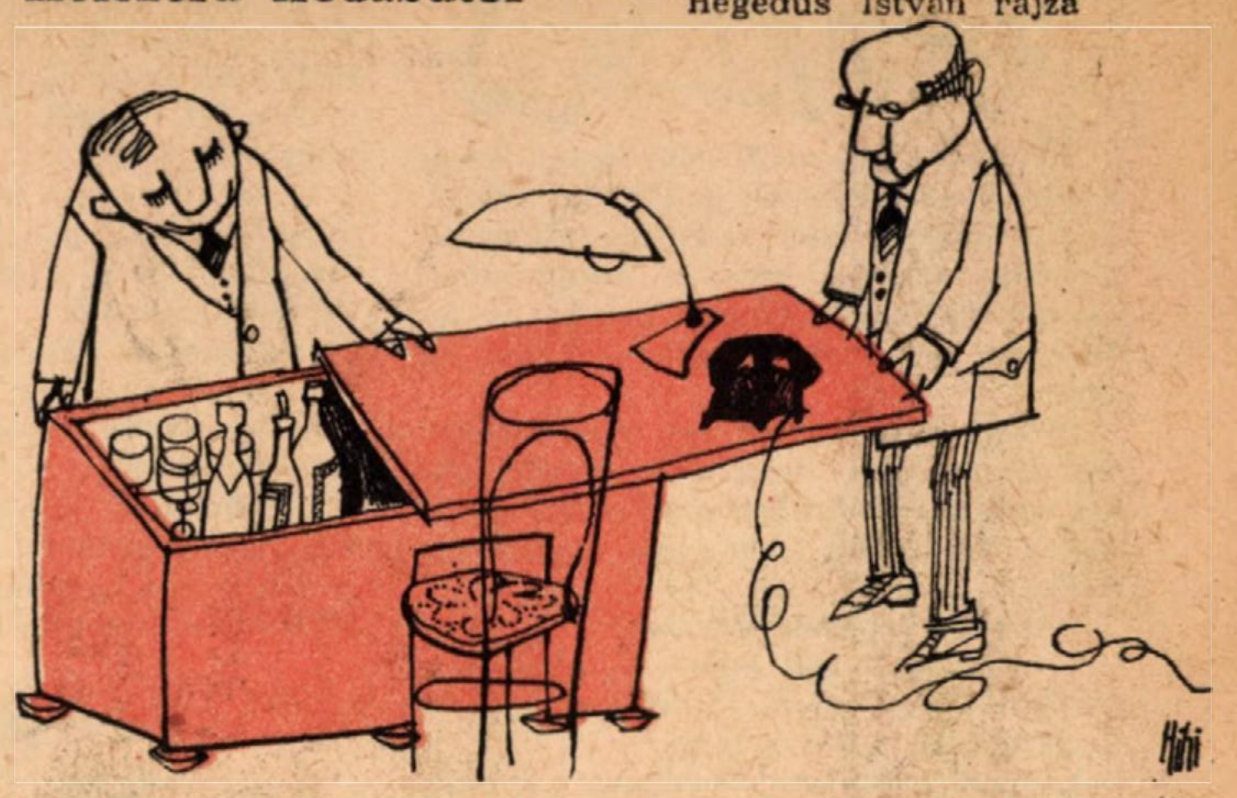
– Részt kell vennem a betegek játékaiban . . . megnyerni a bizalmukat . . . ez is hozzátartozik a gyógymódhoz . . . Nem igaz, hogy minden jó szerepet eljátszom előlük . . . ezt csak a súlyosabb betegek terjesztik rólam . . .

Utolsó szavait már nem is hallottam, mert rohanva hagytam el a furcsa épületet. Attól tartottam: ha még egy negyedóráig maradok, kérek én is egy kosztümöt és én leszek Napóleon.

Darvas Szilárd

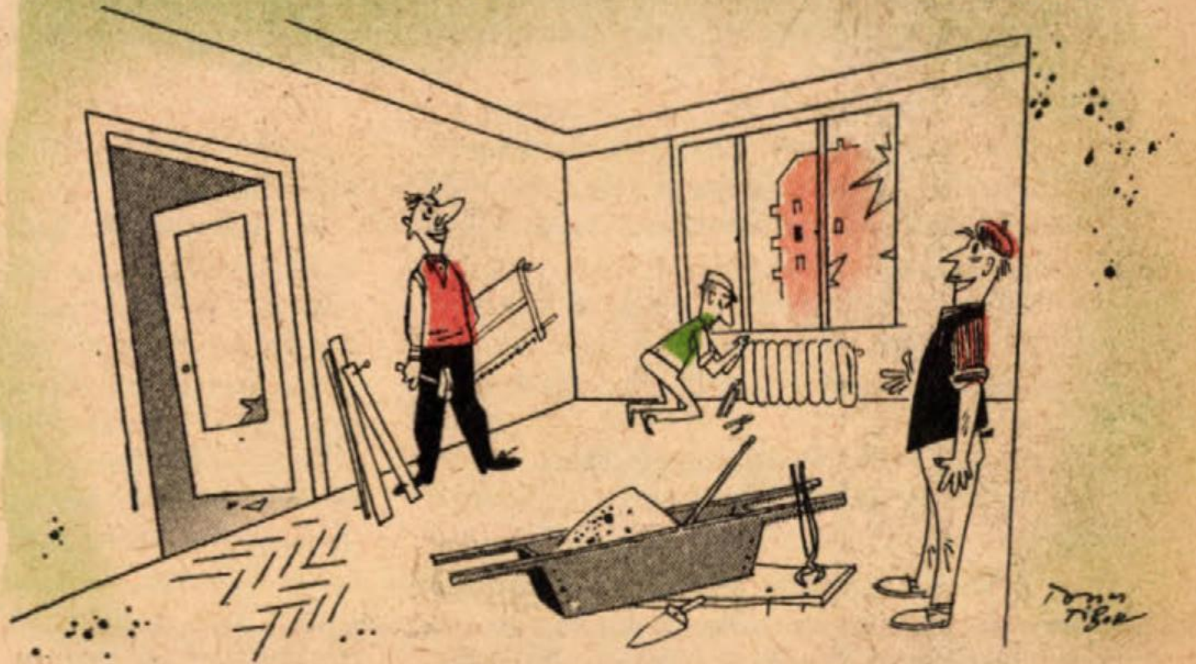
Korszerű irodabútor

Hegedűs István rajza

Egymillió lakás épül

Toncz Tibor rajza

– Na ez kész, emberek! Már csak 999 999 van hátra!

Tárlaton

Schwott Lajos rajza

Találkozás

Sándor Károly rajza

– Á, szervusz! Te is a kötelező rendőrségi balesetelhárítási előadásra jössz?

LVOV:

Az, aki...

Roppant egyszerű: nem fogom leírni a szöveget a rádiónak az új könyvekről, hanem magam állok mikrofon elé és elmondom, mintha csak a barátaimnak csevegnék. Magnetofonra veszik, és ha kész, az éterbe sugározzák.. Ennyi az egész.

Hónom alá csaptam egy csomó könyvet, megjelöltem bennük kis papírcetlikkel azokat a helyeket, amelyeket idézni fogok, elindultam életem első hangfelvételére.

Hatalmas terembe vezettek.

— Érezze magát otthon — mondta a szerkesztő és kiment. Gondosan bezárta maga mögött a kettős ajtót.

Valahol, a messze távolban, a vastag ablaküveg mögött látni lehetett a magnetofon-dobozokat, a műsor szerkesztőjét, a rendezőt és a technikai munkatársat.

Igyekeztem elképzelni, hogy nem mikrofon van előttem, hanem kíváncsi közönség, és így kezdtem az előadást:

— Azokról az új könyvekről szeretnék beszélni, amelyek most jelentek meg a könyvesboltok kirakatában. Ezek a különböző jellegű művek...

— Állj! — hallottam a rendező vezényszavát a fejem fölött levő hangszóróból. — Ez csak hangpróba volt. Kezdjük elölről!

Dörmögő hangon megismételtem:

— Azokról az új könyvekről szeretnék beszélni, amelyek...

— Állj! — harsant fel újra a hangszóróban. — Recseg a szék. A készülék nagyon érzékeny. Kezdjük elölről. Ne fészkelődjön a széken.

— Azokról az új könyvekről szeretnék beszélni, amelyek... — kezdtem újból, igyekezve közvetlenül beszélni úgy, hogy közben ne fészkelődjek, nehogy recsegjen a szék.

— Állj!... Ne idegeskedjék... Még egyszer elölről...

A fogaim közt szűrtem:

— Azokról az új könyvekről szeretnék beszélni, amelyek...

Úgy éreztem, hogy ezt a mondatot kell ismételnem az idők végtelenségéig, és már lassan azt sem tudtam, miről is akarok beszélni. Valahogy azért leküzdöttem a kezdet nehézségeit és csevegni kezdtem kedvenc könyveimről.

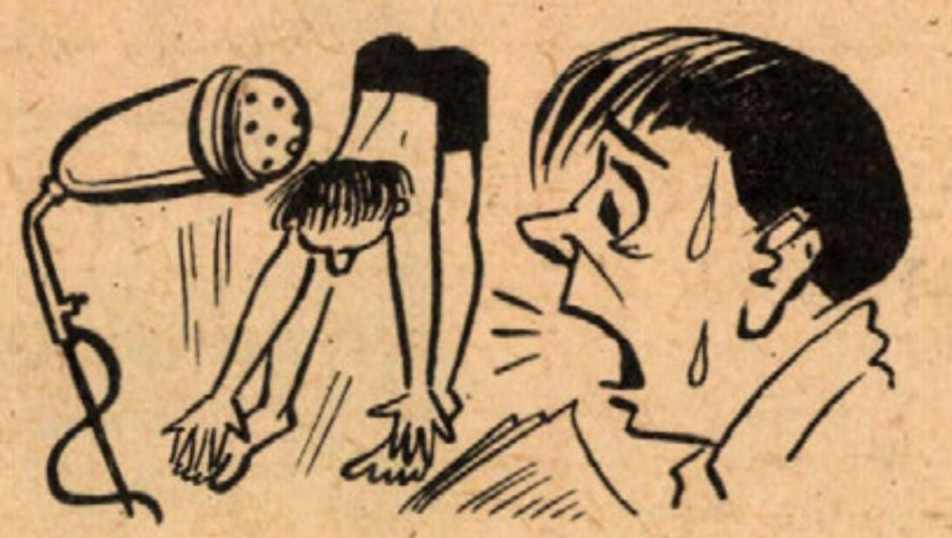
— Állj! — hallottam újra a hangszóróból. — Most jó. De közben elfogyott a szalagunk és az utolsó három percet nem vettük fel. Tessék újra kezdeni onnan, hogy „az, aki..."

— Az, aki... — mondtam közvetlenül és megálltam, mert sehogy se jutott eszembe, mivel kapcsolatban mondtam azt, hogy az, aki.

De ezen az akadályon is átugrottam. Eljutottam egy fiatal író elbeszéléséig.

— Ha értékelni akarjuk az ifjú novellista művészetét... — kezdtem.

— Ugorjunk terpeszállásba és érintsük meg bal kezünkkel a jobb lábujjunkat... — fejezte be egy hang a mondatomat a jobboldali hangszóróban.

— Mi volt ez?! — kiáltottam a mikrofonba.

— Véletlenül bekapcsolták a reggeli torna szalagját — nyugtatott meg a technikus. — Kivágjuk belőle. Most pedig kezdje el újra onnan, hogy az, aki...

És most, megkezdve onnan, hogy az, aki, újra jellemeztem a fiatal novellista elbeszélését, majd felborzolt idegekkel, berekedve elérkeztem egy tisztességben megőszült regényíró méltatásához.

— Mélyen felzaklatja az olvasók kedélyét a hős alakja, akit sárba tipor a cári rágalom — mondtam és már magam kiáltottam: — Állj! — Nyelvbotlás, ismétlem: „Mélyen felzaklatja az olvasók kedélyét a hős alakja, akit sárba tipor a bojári rágalom."

Közben jól megnyomtam azt a szót, hogy „bojári".

Egy másik prózaíróra került a sor.

— Ez jó író — mondtam. — Ez ismeri az életet.

— Állj! Maga kifáradt, egyhangúvá válik a beszéde. Ismételje ugyanezt, de intonálja alkotói elmélyedéssel.

Intonáltam ugyanezt alkotói elmélyedéssel, majd áttértem a versekre. Nehéz dolog verseket idézni, ha az ember mozdulatlanul ül. A rendező megérezte:

— Álljon fel! Vesse le a kabátját és csinálja gesztusokkal — mondta.

— Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy óvatos ember — kezdtem olvasni a versidézetet, majd széles gesztussal lesodortam egy vizeskancsót.

— Állj!... Szünet! — jelentette ki a technikai munkatárs.

Átmentem hozzájuk a rendező fülkébe.

— No, hogy sikerült? — kérdeztem a rendezőt.

— Azonnal meghallja — válaszolta határozatlanul.

Bekapcsolták a felvevőgépet. Idegen, ellenszenves hang ütötte meg a fülemet: „Azokról... az új könyvekről... szeretnék... beszélni..." A szavak közt akkora szünetek voltak, hogyha kapuszárnyak lettek volna, egy teherautó is elfér köztük. Majd ugyanez megismétlődött veszett gyorsasággal: „Azokról az új könyvekről szeretnék beszélni! Az, aki, az aki!" — ordította magából kikelve a különös hang láthatatlan tulajdonosa, majd sokáig zihálva lélegzett. Később folytatta: — „Mélyen felzaklatja az olvasó kedélyét a hős alakja, akit sárba tipor..." Szünet, keserves sóhaj, majd bömbölve: „a bojári rágalom"!

Végül eljutottam — fenét én: az a ronda hangú illető, eljutott az alkotói elmélyülés intonálásáig. „Ez jó író? Ez ismeri az életet???" — kérdezte szemtelenül, fitymálva. Egyszer csak üvegcsörömpölés, vízcsobbanás, kiáltás: „Atyahétszentségét, mit csináltam!"

— Megjárja — mondta a szerkesztő. — Azt hiszem, a szerző kipihente magát. Folytathatjuk a felvételt.

— Szerintem onnan kell kezdeni, hogy „az, aki" — javasolta a technikus.

Bementem a stúdióba és folytattam közvetlen hangú csevegésemet az új könyvekről. Bennszülöttnek éreztem magam, akit már semmi sem lephet meg.

— Állj!

— No, mi a baj? — kérdeztem.

— Nincs magának kikeményítve az inge?

Bólintottam, hogy igen.

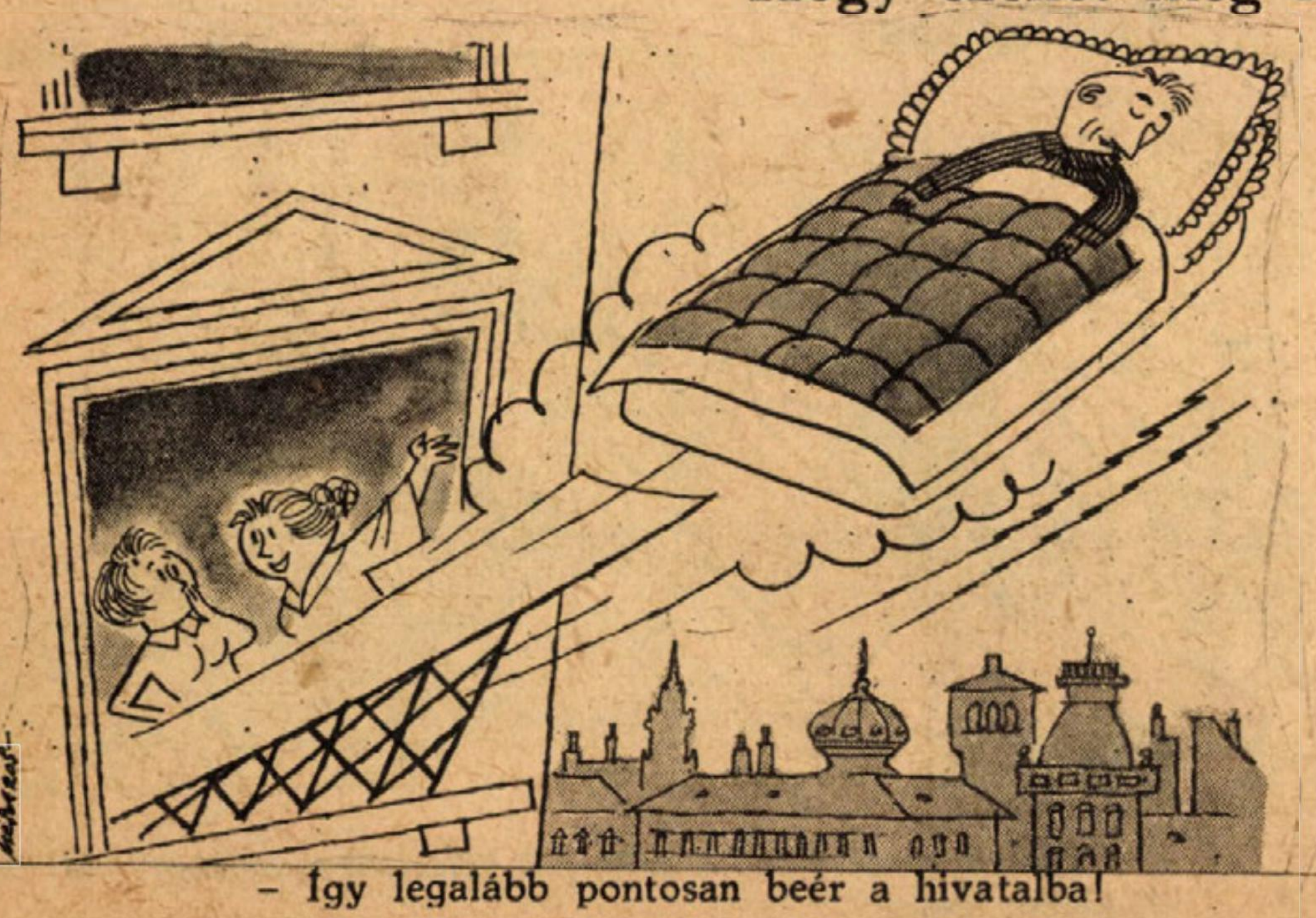
— Amikor lélegzetet vesz, recseg!...

Mit tehettem volna egyebet? Levetettem az ingemet, kabátom hajtókájával elfödtem bozontos mellemet és makacsul igyekeztem közvetlenül, elfogulatlanul csevegni.

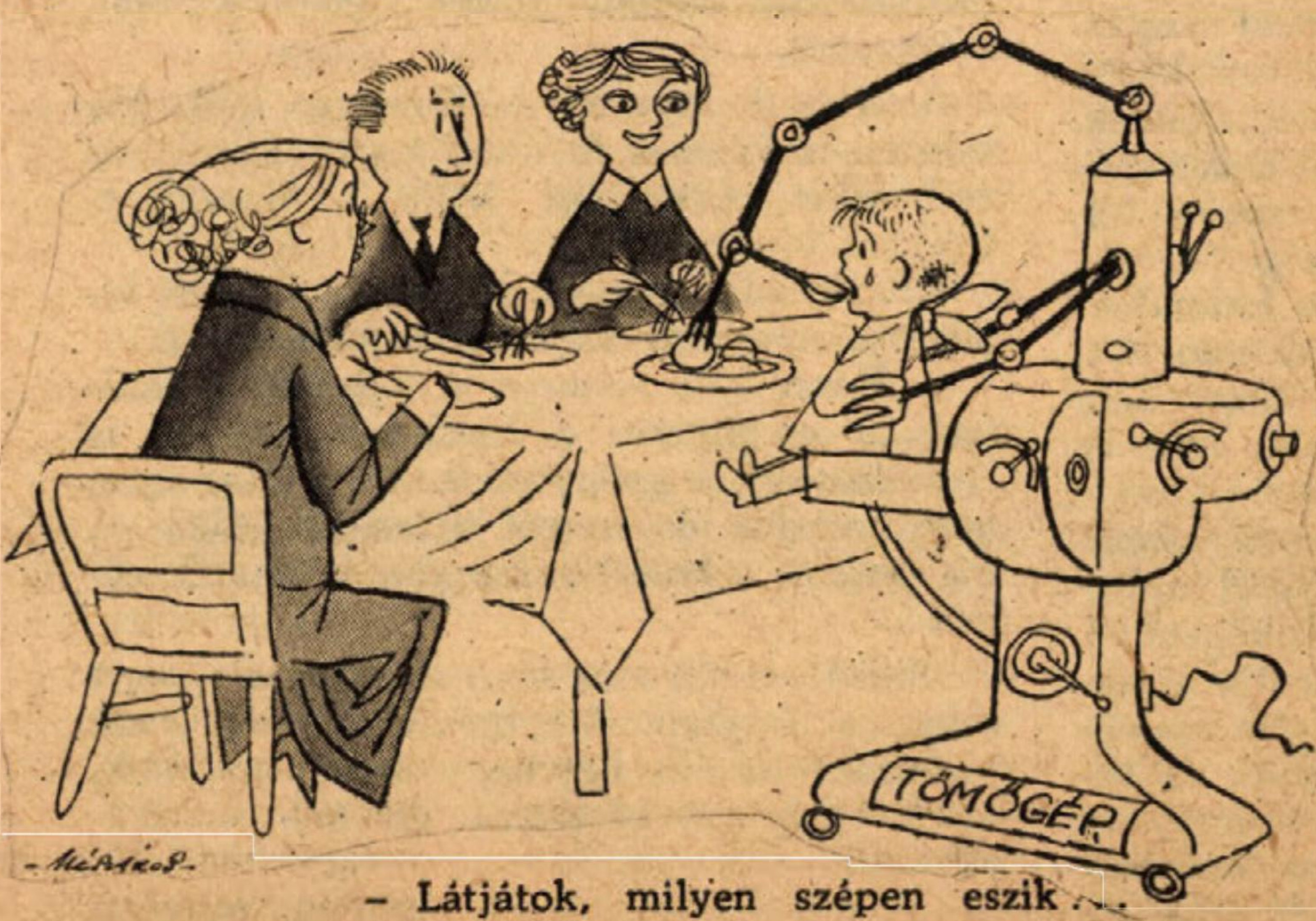
„A talpnyaló temetése" című, most megjelent szovjet szatíra gyűjteményből fordította: Pogonyi Antal

Hogy ezeket még nem találták fel!

Mészáros András rajzai

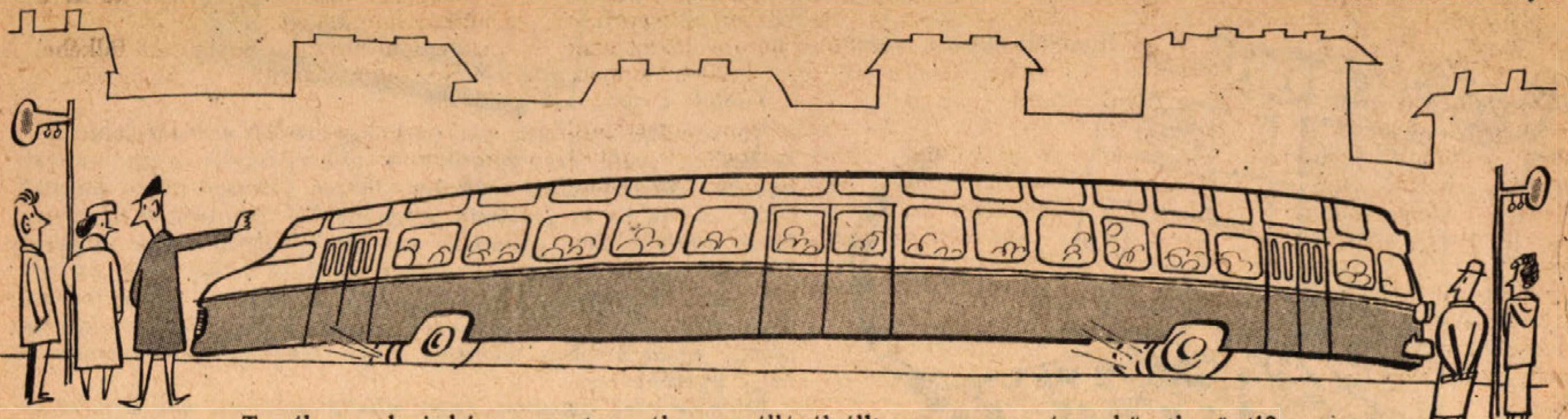
– Így legalább pontosan beér a hivatalba!

– Látjátok, milyen szépen eszik...

AZ ÚJ AUTÓBUSZ

Gerő Sándor rajza

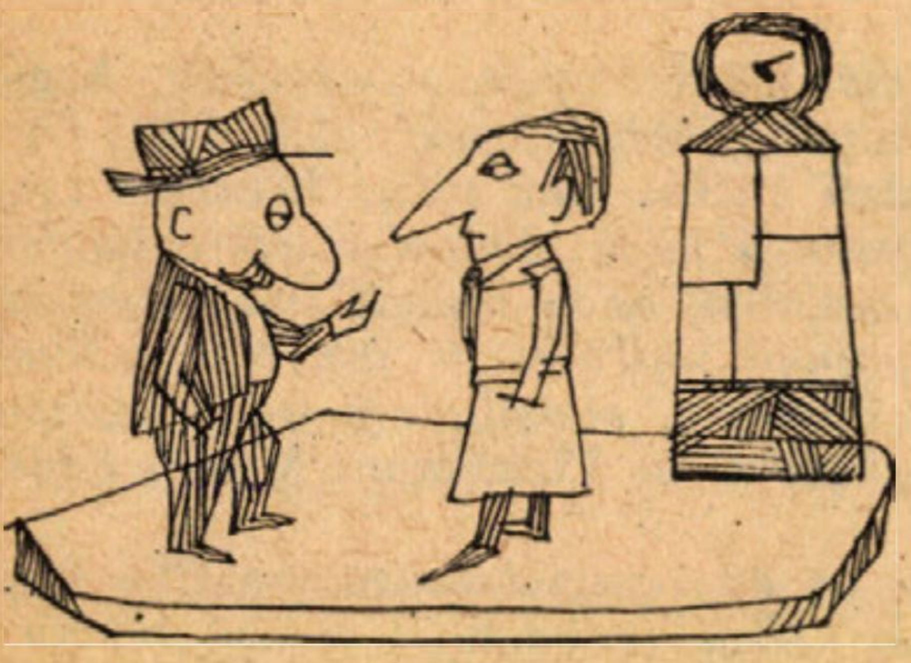

– Tessék mondani, kérem, most ennél a megállónál állt meg, vagy már a következőnél?

Mármint Ervinnél nem vagyok soha azsúrban, kedves, öreg barátomnál, teljes néven Topolya Ervinnél.

Ervint még a háború előttről ismerem, akkor hivatalnok volt. Szerény, kedves, igénytelen embernek mutatkozott, nagyon megszerettem. Később 1945-ben találkoztam vele, az ostrom után. Alaposan lefogyott, de a szeme elevenen ugrált. Széles gesztusokkal magyarázta, hogy otthagyta régi állását és jelenleg a „Sejhaj" eszpresszó tulajdonosa, ahol melaszos süteményt és délben főzeléket lehet kapni, jó vastagon berántva. Néhányszor ettem is nála főzeléket. Az volt a terve, hogy kibővíti az üzletét és bárt csinál belőle. A mulatóban van fantázia ... — mondta furfangos mosollyal és összedörzsölte a kezét. Mindenáron alkalmazni akart engem a bárban, mint éneklő pincért, mert tudta, hogy szép hangom van. Én azon-

ban nem álltam kötélnek, mert akkor bőrtárcákat és szemüvegtokokat adtam el és elég szépen kerestem. Néhány hét múlva aktuálissá vált az elhelyezkedésem és véletlenül találkoztam is Ervinnel egy minisztérium előtt. Jó kabát volt rajta, az arca kihízott.

— Hogy megy a presszó? — kérdeztem és kedélyesen hátbaveregettem.

Hűvös tekintettel nézett rám.

— Miféle presszó? — kérdezte és felvonta szemöldökét. — Ne haragudj kérlek, de sietek, mert főosztályvezetői értekezletem van ...

— Ejha! Főosztályvezető lettél?

— Nem tudtad? Érdekes. Pedig éppen tegnap nyilatkoztam a sajtónak, benne volt a lapokban. Ügylátszik, nem olvasol újságot. Nem teszed helyesen ...

Beült egy nagy, fekete autóba és elsuhant.

Kis idő múlva, úgy fordult a dolog, hogy protekcióra volt szükségem. Felkerestem Ervint a lakásán. Kitüntető nyájassággal fogadott.

— Mi kell? — kérdezte derűsen. — Dáliagumó, dughagyma vagy zellermag?

— Hát már nem vagy főosztályvezető? — kérdeztem naivan.

— Nem tudtad? Pedig az egész város beszélt róla. Most maszek kertészetem van Pomázon. Fordulj bizalommal hozzám.

Amikor két hét múlva dughagyma ügyben felkerestem Ervint, éppen a kanásztáncot járta a szoba közepén és sértődötten nézett rám.

— Ügylátszik, neked sejtelmed sincs róla, hogy én vagyok a „Retyezát" népi együttes koreográfusa. Mondd, te egyáltalában nem olvasod az „Ereszd el a hajamat" című népművészeti lapot?

Bevallottam műveletlenségemet és szégyenkezve elkotródtam. Elhatároztam, hogy ezentúl óvatosabban bánok Ervin barátommal. Kezdtem sportot űzni abból, hogy kitaláljam, mi történt vele az alatt az idő alatt, amíg én nem láttam. Amikor tűzoltó egyenruhában közeledett felém, vagy megpillantottam a futballmeccsen egy kosár ropogós pereccel a nyakában, aránylag könnyű dolgom volt. De voltak komplikáltabb esetek is. Egyízben például akkor találkoztam vele, amikor éppen egy Dohány utcai Italboltból dobták ki. Nagyon megsajnáltam és megsimogattam a fejét.

— Szegény barátom, hát idáig jutottál? — kérdeztem részvéttel. De ő fölényesen elhárította gyöngédségemet.

— Nagyon csodálkozom, hogy nem tudsz róla, miszerint borfőkóstoló lettem a Boreximpexnél. A jövő héten utazom a hágai borversenyre ...

Ez után az eset után még óvatosabb voltam. De hiába, nem tudtam soha azsúrba jönni. Amikor a borversenyen elnyert kitüntetéséhez gratuláltam, akkor már a „Fürdővíz" című színes magyar film operatőrje volt, és mire a filmet előadták, ő már rég újítási felelős volt a Metélttészta gyárban. Képzelhető, hogy milyen örömmel olvastam az újságban egy napon, hogy Topolya Ervint kinevezték Guatemalába követnek. Gálába vágtam magam és elmentem hozzá, hogy szerencsekívánataimat fejezzem ki. Ezúttal igazán biztosra mentem, annál nagyobb volt a meglepetésem, amikor Ervin felesége sírva fogadott az előszobában és közölte, hogy férje felvágta az ereit, mert elvesztette az állását és elseje óta már nem ő a reklámfőnök a harisnyagyárban. Még szerencse, hogy nem történt komolyabb baja. Ami pedig a guatemalai követséget illeti, az egy másik Topolya.

Egy hét múlva, amikor egy virágcsokorral és húsz deka konyakos meggyel a kezemben becsöngettem szegény, beteg barátomhoz, a szobalányok nem engedtek be, mert Ervin éppen egy dizőz hangját képezte, ki is hallatszott, és a zongoraszó, és az, hogy: „Ilyen vagyok ilyen ..."

Bevallom, ekkor már kezdtem haragudni Ervinre. Elhatároztam, hogy abbahagyom a játékot, és ha találkozom vele, akár perzsa sahnak lesz öltözve, akár négykézláb mászik, nem kérdezek semmit. Erre legközelebbi találkozásunk alkalmával nem is volt szükség, mert Ervin, aki ezúttal hosszú, lobogó sörényt viselt a fején, szó nélkül átnyújtott nekem egy vastag papírköteget.

— Ötfelvonásos drámát írtam — mondta — „Cinka Panna Rodostóban" címmel. Leköteleznél, ha elolvasnád.

Így válaszoltam:

— Sajnálom, de én már nem vagyok író. Nem tudtad? Éjjeli őr lettem Pakson, egy fatelepen. Mondd, te egyáltalában nem olvasol újságokat?

Gádor Béla

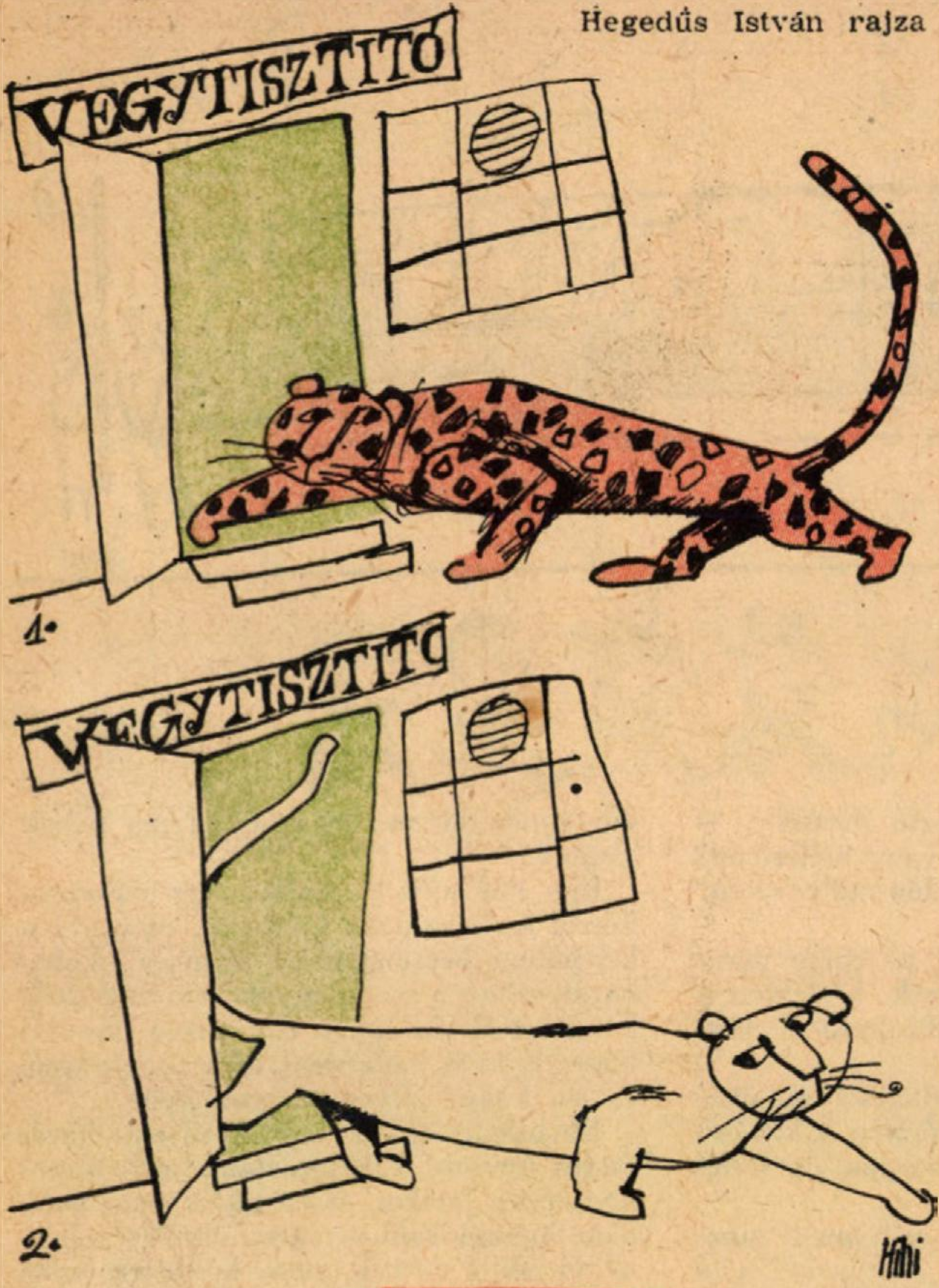
Meglepő kérdés

– Piszkálta valaki ezt az órát?

Egy divat halála

Hegedűs István rajza

Nagyüzemi szépségápolás

Szűr-Szabó József rajza

LEVÉL egy kis borravalóról

Tisztelt Uram!

Ne sajnálja ügyfelét, aki csak egy rövid esztendeig takarékoskodott, amíg összegyűjtötte a villany-boyler megvásárlásához és felszereléséhez szükséges ötezer forintot. Nem tartozik Önre, de mégis megemlítem, hogy az Ön ügyfelének négy kiskorú, iskolába járó gyermeke van és a villany-boyler megszerzésében csupán kényelmi és egészségügyi szempontok sarkallták. Ez a körülmény Önre és sajátos üzletágára nézve teljesen közömbös lehet, de ügyfelének a villany-boylerhez való mániákus ragaszkodását tekintve, mégis meg kellett említenem a négy gyereket is.

Engedje meg azonban, hogy elhallgassam azt a sok nehézséget, szakmai és bürokratikus akadályt, amelyen a boyler átvergődött, amíg az Ön takarékos ügyfele fürdőszobájáig eljutott. A tanácsi vállalat, mely a boyler beszerelését az Ön ügyfelének megbízásából vállalta, falat tört, villanyvezetéket fektetett le és fel, kapcsolatot létesített a boyler és a vízvezetékhálózat között, míg végül is jelenthette az Ön ügyfelének: jöhet a Fővárosi Elektromos Művek szakembere, hogy a munka szakszerűségét ellenőrizze és a boyler bekapcsolását engedélyezze. A sors kifürkészhetetlen akaratából az Elektromos Művek Önben látta, uram, a kellő rátermettséget ehhez s Ön meg is jelent ügyfelénél, akinek népes családja óriási izgalommal várta a rég óhajtott villanyboyler felavatását. Sorshúzással döntötték el, ki fürdik elsőnek, ki másodiknak és így tovább: mindenki boldog volt, csak a legkisebb gyerek, Andriska pityeredett el, mert ő húzta az utolsó fürdést jelentő hatos számot.

Ön hümmögött egyet-kettőt, miközben elismerésre méltó szakmai alapossággal megvizsgálta a boylert és kapcsolt részeit, majd közölte a boyler ünnepélyes avatására készülő családdal, hogy az ünnepség elmarad, mert acélbéléses Bergmann csőben kell vezetni a villanyt, nem pedig olyan közönséges műanyag-huzatosban, mint amilyenben vezették.

Minek is részletezzem?! Mikor készen lett a Bergmann cső, akkor Ön megállapította, hogy nem a pincéből kellett volna a vizet a boylerhez vezetni, hanem a kapu alól, aminek megvalósítása horribilis többletköltséget rótt volna az Ön ügyfelére. Idegileg kimerült ügyfele már-már az összeomlás határán állt, mikor azt tanácsolta neki egyik jóakarója, hogy intézze el az ügyet egy kis borravalóval. El is intézte: kétszáz forint „borravaló" megtette a kellő hatását. Egyszeriben szabályossá vált a pincétől a boylerig vezető út és az Ön takarékos ügyfelének népes családja már aznap este vidáman lubickolt a villanyboyler áldott meleg vizében.

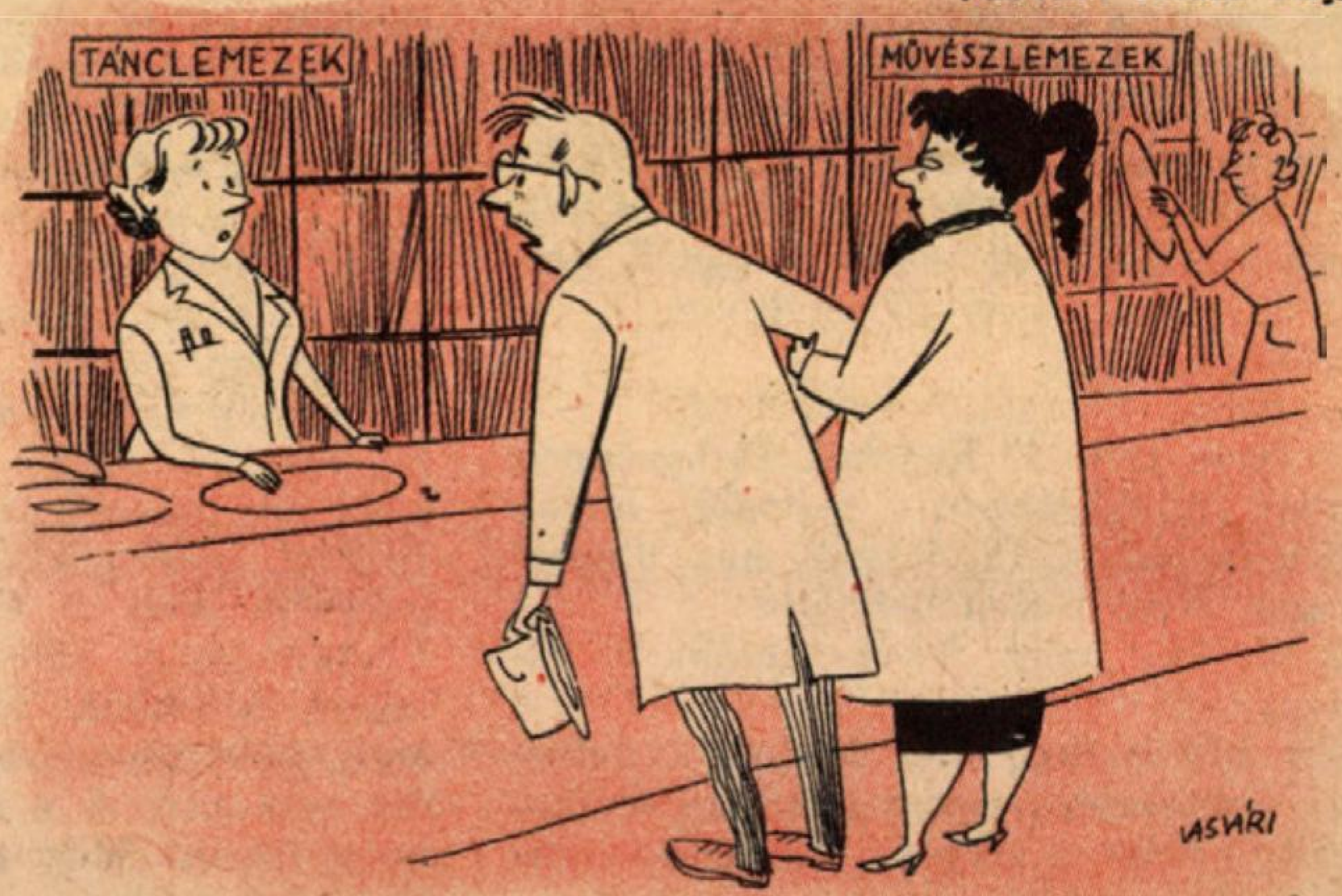
Minden rendben volna már, csak engem nyugtalanít, hogy sohasem fogom megtudni, milyen újabb kifogást talált volna Ön, ha ügyfele valóban elvégezteti az Ön által előírt költséges szerelést és a pincéből ténylegesen a kapu alá helyezteti a boyler vízforrását? És megvallom őszintén, az is nyugtalanít, hogy az Ön által most már szabályosnak nyilvánított szerelés, mellyel a boyler azóta is kitűnően működik, szabályos marad-e ezután is, amikor majd az Ön ténykedését az Elektromos Művek felülvizsgálja?

Ne is csodálkozzék uram az én nyugtalanságomon: kis ügy ide, kis ügy oda, azért nem kellene mindennel a népi ellenőrzésre várni!...

Földes György

Lemezvásárlás

Vasvári Anna rajza

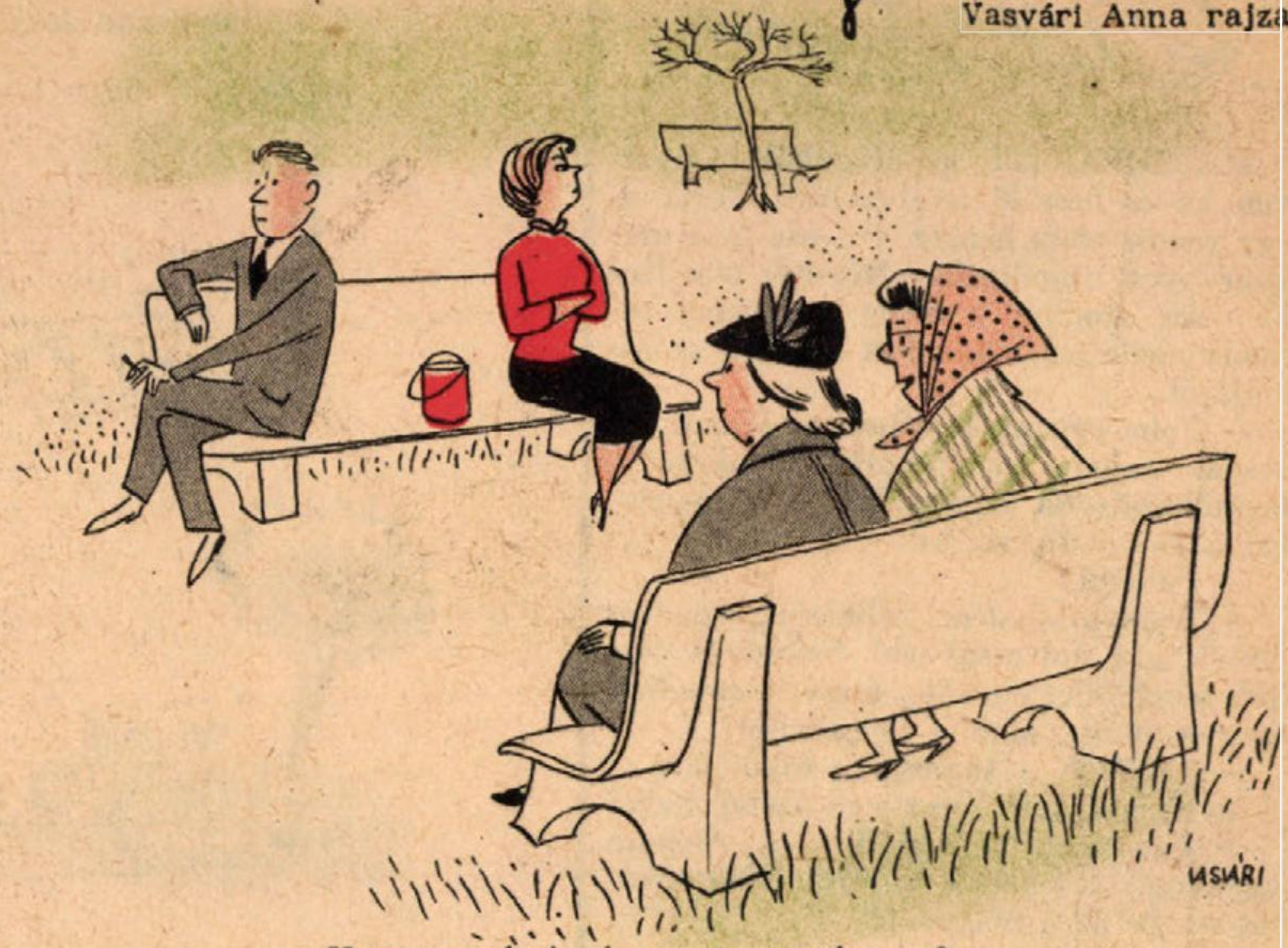
– Nekem az kell, hogy dédelgess!...

Mi sem természetesebb!

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

– Ugye mondtam, hogy viszonyuk van? . . .

Egy didergős téli esten, aminőt az első hó hoz,
ültem otthon, s jött a Holló, úgy mint Edgar Allan Poehoz.
Adtam néki bort és zsemlyét, hogy meghalljam „Sohasem"-jét,
s valóban az ördögadta egyre-másra hajtogatta,
egyre-másra hajtogatta, hajtogatta rémesen,
hogy: „Sohasem, sohasem!"

Megkérdeztem: drága Holló, mondd nekem meg, légy te oly jó,
mondd nekem meg, szólt az égre: hogy kihúzzák egyszer végre,
hogy kihúzzák végre-végre, persze nyereményesen,
a kötvényem, vagy netán a lottón vár az aranybánya;
adj rá választ, Plutó lánya, nyugtassál meg édesem!
Szólt a Holló: „Sohasem!"

Arra is felelj te ében, zord madár, hogy idejében
trolim egyszer jön-e szépen, zsúfolatlan, üresen;
hogy ne lenne arra gondom, leszakítják-é a gombom,
megrúgják-e kényes combom; zsúfolódva, tülekedve
rálépnek-e tyúkszememre a bősz tizenkettesen? —
Szólt a Holló: „Sohasem!"

Így csevegtünk, s akkor ottan rádiómat kattintottam,
készülékből reccsen-roppan: „szív a szívnek szívesen" . . .
árad a sok régi nóta elcsépelten évek óta . . .
Mondd: okunk van-e reményre, ne csak műdal szerzeményre,
s más hasonló zöngeményre figyelhessünk kéjesen? —
Szólt a Holló: „Sohasem!"

Választ még csak erre kérek: hogy mi rögzött szesztestvérek,
alkoholról, amely méreg, leszokunk-e végesen? —
s ős hibákat hozva helyre rákapunk-e gyönge tejre? —
bús madár, felelj meg erre! . . . Künn miközben szélvész tombol,
hollóm kortyint óboromból, s aztán lágyan így dorombol:
„Soha, soha, sohasem!"

Csüggedéssel mért kísértesz? — máshoz, úgy látszik, nem értesz,
jól t'om ám azt, hogy miért ez! — ordítottam mérgesen, —
mert szegény jó Poe honábúl származál Amérikábúl;
hangodtól fejem már kábul; csőröd ám hiába károg,
ajtót tárok, s társaságod nélkülözöm szívesen . . .
Menj, s ne jöjj el sohasem!

Kunszery Gyula

Piknik

Balázs-Piri Balázs rajza

A humor KÖNYVÉBŐL

MEZZOFANTIT, az ötvenhárom nyelven író és beszélő nyelvzsenit, megkérte egy ráérős olasz herceg, vezesse be a magyar nyelv rejtelmeibe. Néhány órai lecke után azonban a buzgó tanítvány reményvesztetten lemondott erről az ambíciójáról.

— Fene egy nyelv lehet ez a magyar, sosem tudnám megtanulni. Gyakran a legkülönbözőbb fogalmakat is ugyanazzal a szóval fejezik ki.

— Például?

— Tegnap vendége voltam egy matrónának, aki tud magyarul. Feketézés közben megkérdeztem tőle, hogyan mondják magyarul azt, amit a fején visel?

— „Fégëdë — mondta a főkötőjére.

— És azt, amit most a csészéből iszik?

— Azt meg: „fégëdë" — mondta ugyanúgy a feketére is. Hát ilyen zavaros nyelv az a magyar!?

JÓZSEF ATTILA, mint afféle ferencvárosi gyerek, kisdiák korában „folyékonyan" beszélte a bennszülöttekre „kötelező" jassz nyelvet. A polgáriban a természetrajzórán a tanár elfelejtette behozni az előzőleg beígért nagy Brehm-et, intett hát az élénkeszű József Attilának:

— Ugorj csak fiam, hozd be a tanáriból a Brehmet.

Attila térült-fordult s kezében ott lengett a tanár úr — kalapja.

— Szerencsétlen, a kalapomat hozod, hát nem azt mondtam, hogy a Brehm-et hozd!

— Bocsánat, hát nem ez a tanár úr bréje!?

VOLTAIRE svájci birtokán állandóan jöttek-mentek a vendégek, látogatók, tisztelgők. Egyszer egy diplomata kereste fel a nagy „remetét".

— Honnan jön? — kérdezte a házigazda.

Ez Hallert, a kor nagy tudósát, bölcsélőjét említette.

— Á, á, Haller! — lelkendezett Voltaire. — Kitűnő koponya, kristálytiszta logika, ragyogó érvelés, csalhatatlan ítélet! Minden sorát olvastam. Üdvözölje őt a nevemben.

A diplomata kínosan feszengett, de aztán kirukkolt:

— Csodálatos, hogy éppen ön beszél így róla. Legutóbb egy estélyen vettem részt, ahol rendkívül lesújtóan nyilatkozott önről Haller.

Voltaire egy pillanatra meghökkent, majd villámgyorsan feltalálta magát:

— Akkor úgy látszik, mind a ketten tévedtünk!

KOMLÓS VILMOS, a minap elhunyt kabarékomikus, egyszer vidéki turnéján meghagyta este a szálloda portásának, hogy hagyják nyugodtan pihenni s ne ébresszék föl nyolc óra előtt. Másnap hajnalban erélyes kopogtatás riasztotta fel:

— Művész úr, hat óra! Lehet felkelni!

— Képzelhetitek — mesélte tovább a kollégáinak —, milyen bosszús lettem. Ám ez semmi. Amikor elutazáskor kérem a számlám, ezt a tételt is közte találtam:

„Téves ébresztés...... 1 pengő."

Csemeték és facsemeték

Szűr-Szabó József rajza

LE a bürokráciával

Tizenhét hónapos revízió...

Tavaszi verőfény fürdeti a Vérmező sétányait. Az egyik padon férfiak ülnek, előttük papírlapok fehérlenek. Komoly munkában vannak, ezt a kezükben levő logarléc is bizonyítja.

Az egyik nagyon ismerős. Felpillant és máris hosszasan rázzuk egymás kezét.

– Mit csináltok itt? – kérdezem.

– Tatarozunk.

Kitűnik, hogy barátom a BUVÉP főmérnöke, az Attila utcai sortatarozások ügyét intézi. Az Attila utca 7. számú háztól a 95-ös számjelzésű házig tatarozzák, szépítik a Vérmezőre néző házakat.

– És gyorsan megy a munka? – kérdezem.

– Na, mehetne gyorsabban is – mondja és a padon ülő kártársaira néz. Azok leteszik a tervrajzokat a padra, amelyet azért választottak rögtönzött munkahelyül, mert a szemközti házban nagy erővel folyik a tatarozás és a kapu alatt, ahol elhelyezkedhetnének, hull a csákány nyomán a vakolat. – Hogy miért lehetne gyorsabban? Azért, mert másfél éven keresztül rengeteg időnket vette el a tatarozási-revízió ügye.

Közbeszól a „Házkezelési Igazgatóság":

– Pontosabban: *a nyolchónapos revíziót* követő újabb kilenchónapos felesleges tárgyalás. Az történt, hogy a Beruházási Bank revizorai nem vették figyelembe a műszaki ellenőrök által engedélyezett többletmunkát és azt állapították meg, hogy a kivitelezők 877 000 forintot tartoznak visszafizetni az I. kerületi Házkezelési Igazgatóságnak. Az ezzel kapcsolatos tárgyalások húzódtak el az érthetetlenül hosszú revízió után *még további háromnegyed évig*. Végül is a Központi Döntőbizottság nagyon gyorsan pontot tett az ügyre és csak 211 000 forint visszafizetést állapított meg, ami nem haladja meg az engedélyezett és szokásos 5%-os eltérést. Pár hetes revízió és néhány napos egyeztető tárgyalás elég lett volna az ügy tisztázására.

De amiért ezúttal a bürokrácia győzedelmeskedett, sürgősen revízió alá kellene venni egyes revizorok munkáját, hogy ezzel gyorsabb munkára serkentsék őket...

(sti)

Diadal

a neve az I. kerület egyetlen mozijának, amelyet novemberben tatarozási jelszóval bezártak. Akkor úgy volt, hogy néhány hét múlva megszépülve újra megnyitja kapuit. A Diadallal kapcsolatban azonban egyáltalán nem beszélhetünk az újjáépítés diadaláról, mert azóta négy hónap telt el, és a munkálatok még mindig kezdetleges stádiumban vannak. Most az a helyzet, hogy a meghosszabbított márciusi időpontot májusra akarják kitolni és addig a szomszédos kerületekbe utazhatnak az I. kerület lakósai, ha filmet akarnak látni. Gyorsabb iramot kérnek a környékbeliek, akik még azt is szeretnék, ha a Diadalt utánjátszó mozivá minősítenék. Akkor ott nem 6–8 hónapos filmek kerülnének vetítésre, – mint ahogy az a tatarozás előtt volt.

Kiértékelés

Egy rovottmultú bigámista,
Amint megírták ezt a lapok,
Háromszor kötött házasságot,
Ezért négyévi börtönt kapott.

Egy agglegény imígy tűnődött,
Bizonyítván, hogy pihent elme:
Ez a pasas büntetésképpen
Negyedik nejet érdemelne.

Romantikus kép

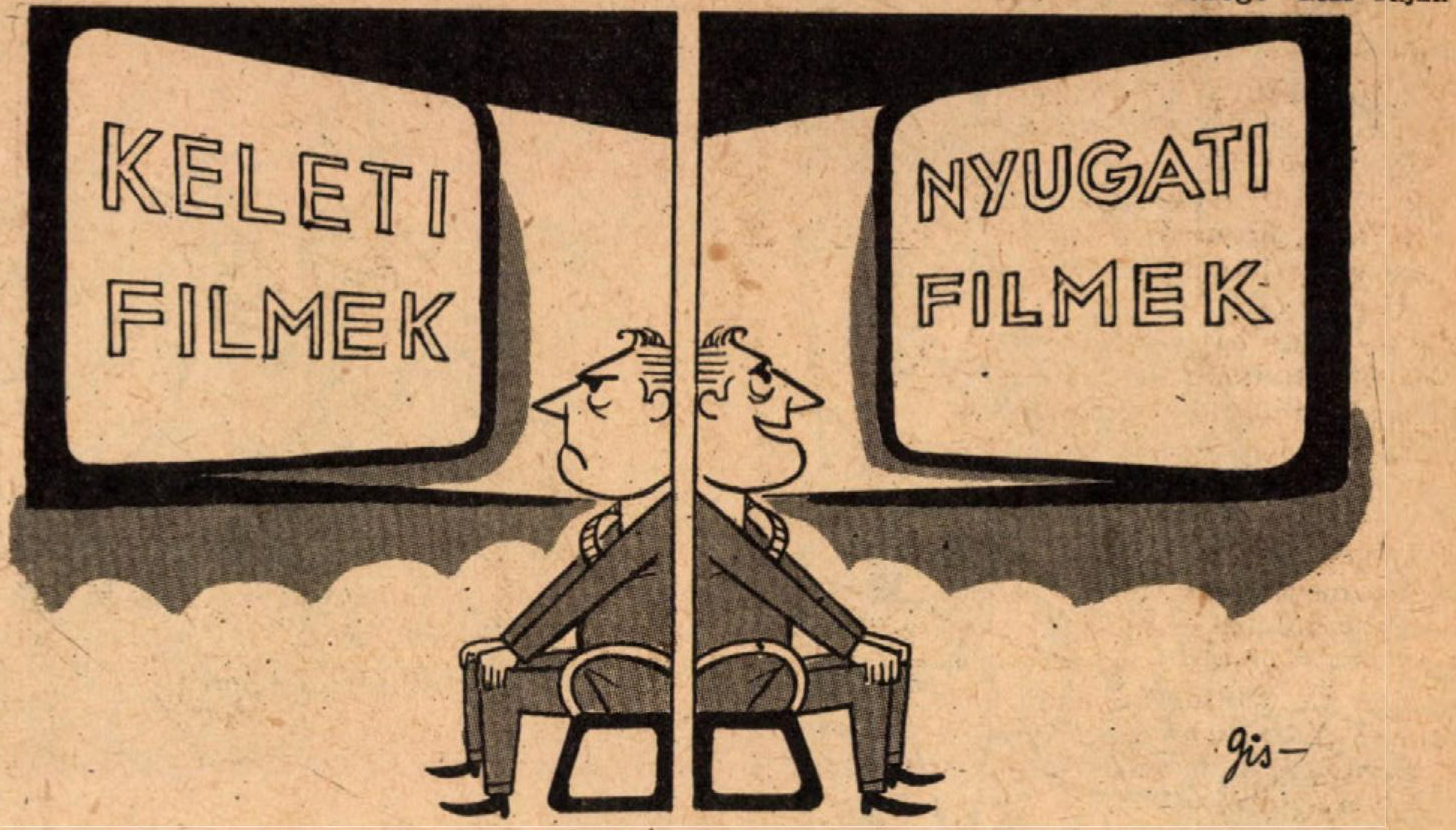
A nyári férfiing-divatban
Látunk az ingen sok látképet,
Rányomtatták az Operát is,
A Lánchidat s más műemléket.

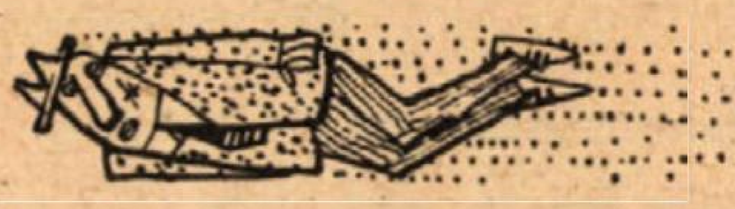
Az ing mellén a Halászbástya,
Andalító lesz ez, mint látvány,
Főleg, hogyha egy szőke lányfej
Bújik majd meg a Halászbástyán.

Hidvéghy Ferenc

Szubjektív kritikus a nézőtéren

Szegő Gizi rajza

a bolygó vőlegény

Szó szót követett és 4 óra 10 perc 40 másodperckor Böbe kirúgta a vőlegényét, Szalicska Ottó Ernőt, de úgy, hogy annak a lába se érte a földet. Sőt, mi több! Már az indítás percében elérte a kozmikus sebességet és rakétaszerűen kivágódva a nyitott lépcsőházi ablakon, eltűnt a világűrben. Mire a menyasszony ijedten az ablakhoz szaladt, már csak egy vékony fehér füstcsíkot látott a kék égbolton.

— Nem tudom, mi történhetett — mondotta aznap este Böbe a kíváncsi és izgatott újságíróknak. — Fizikából mindig gyenge voltam. Csak ennyit tudok mondani, hogy csendes, szolíd természetem van és nehezen tudnak kihozni a béketűrésből. Ma délután azonban Ernő annyira felmérgesített, hogy kénytelen voltam kitessékelni a lakásomból. Arra azonban nem gondoltam, hogy Ernő fogja magát és kirepül az űrbe...

Elsőnek a nepáli csillagvizsgáló fedezte fel Szalicskát, amint ellipszis alakú pályáján, a Nap körül keringett, iszonyatos sebességgel. A csillagászok azt is kiszámították, mikor ér a bolygó-vőlegény földközelbe és mikor halad át Pest felett.

Aznap délelőtt Budapesten mindenki az eget kémlelte. Böbe barátai és ismerősei társaságában, lakása erkélyén ült, kezében egy gyöngyház-berakásos színházi látcsővel és büszkén mondogatta a körülötte állóknak:

— Figyeljék csak meg: barna zakó lesz rajta, keresztcsíkos nyakkendő — tőlem kapta a születésnapjára — és a bal arcán van egy kis karmolás...

A megadott időben Szalicska Ottó Ernő valóban feltűnt a horizont északnyugati részén és átrepült a város felett. Többen azt állították: felgyűrt gallérral, cigarettázva suhant el fölöttünk, mások szerint a kalapja szélét fogta, le ne repüljön a fejéről a nagy huzatban és ék-alakban húzott el dél felé. Valójában azonban Szalicska olyan magasan szállt, hogy a legjobb csillagászati látcső is csak egy mákszemnyi fekete pontot tudott felfedezni az égen.

— Azért egy tiszteletkört leírhatott volna a házunk felett — mondotta sértődött hangon Böbe. — De mindig ilyen gőgös volt, ha megsértődött.

Amikor a bolygó Szalicska másodszor repült el a város felett, éppen ködös, esős idő volt, nem lehetett látni semmit. A harmadik alkalommal már senki sem törődött a bolygó-vőlegénnyel. Böbének is fontosabb dolga volt: fodrásznál ült a bura alatt.

A tudományos világ azonban hűséges figyelemmel kísérte Szalicska sorsát a világűrben és azon törték a fejüket, miképpen tudnának érintkezésbe lépni vele. Egy napon a tokiói csillagda felfedezte, hogy a Szalicska-bolygó nem engedelmeskedik a Newton-féle törvényeknek és fokozatosan eltér a számított és észlelt pályaadatoktól. A későbbiek folyamán Szalicska őrületbe kergette a tudósokat, mert teljesen szabálytalanul, ellenkező irányban keringett a Nap körül, a csillagok között, mint ahogy azt az égi mechanika törvényei előírják; s napról napra közelebb került a Földhöz, felborítva minden emberi számítást, fittyet hányva a világegyetem őstörvényeinek. Néhány nappal később megérkezett Pestre, a Boráros téren ereszkedett le, ott taxiba vágta magát és a menyasszonyához sietett.

— Drágám! — kiáltotta. — Nem tudok nélküled élni. Szeretlek!

Böbe gúnyos hangon csak annyit mondott:

— Bizonyítsd be!

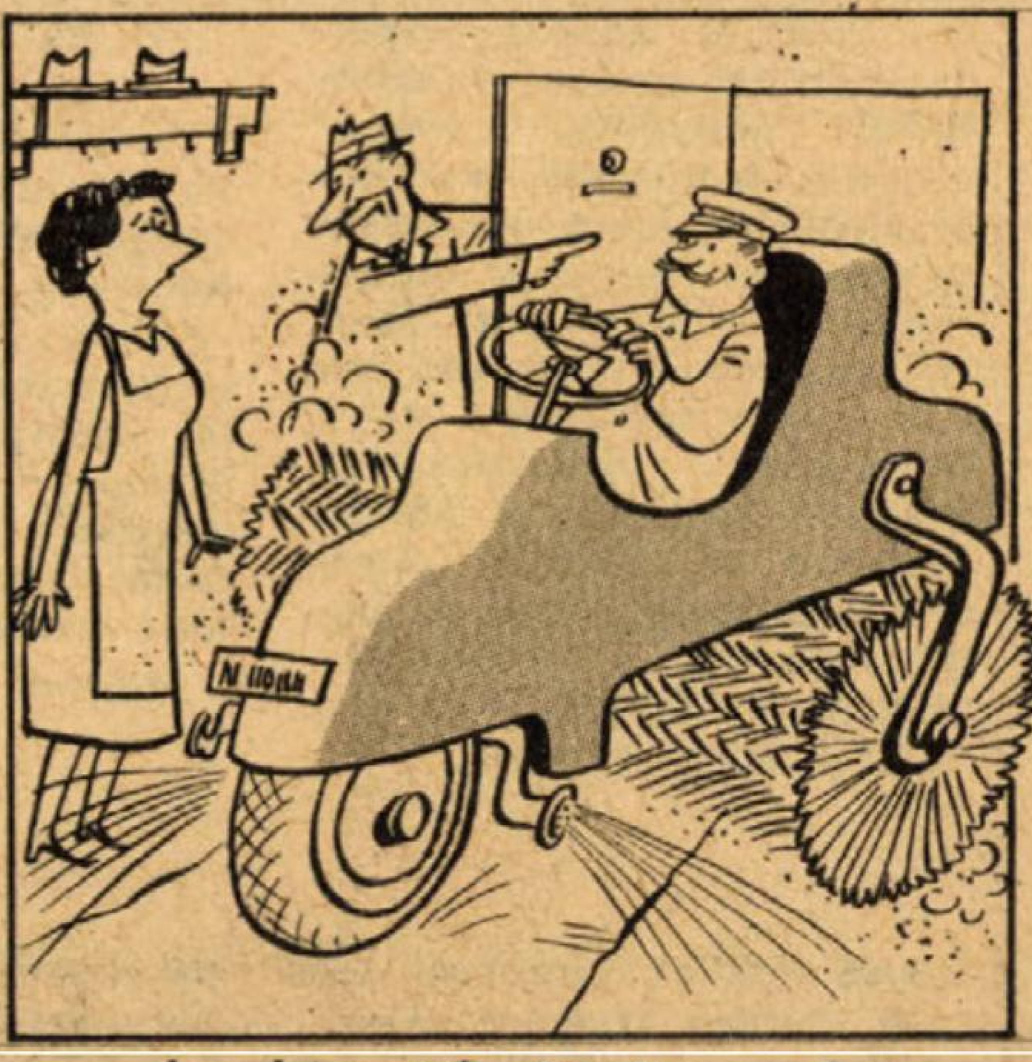
Mikes György

Tisztasági viccek

Gerő Sándor rajza

— Kolmár kartárs, takarítani szeretnék, hol találom a seprűt?
— Az „S"-betű alatt!

— Anyukám, takarítónőt nem kaptam. Ez megfelel?

— Hé, ne söpörjön minden piszkot rám!

Kiből mennyi néz ki?

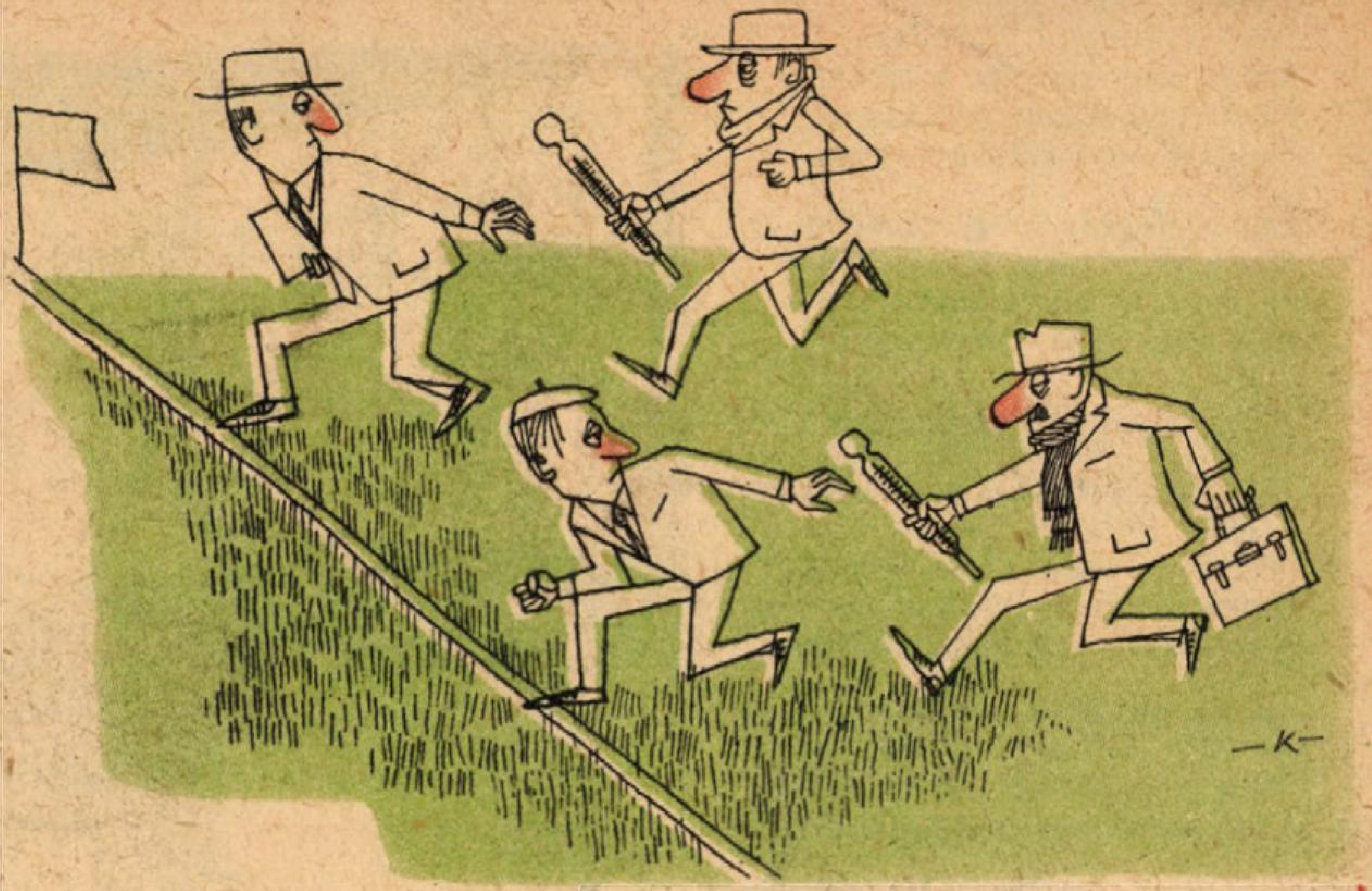
Toncz Tibor rajza

Ahogy némelyik pincér a vendégeket látja

Influenza

Kaján Tibor rajza

ELŐÍTÉLET

Sokan vannak még ma is, akik rabjai az előítéletnek, amely gyakran erős gyökeret ver az emberben és képtelenné teszi, hogy elismerje az ismeretlent, egy rangsorba helyezve a befutottal.

Ma döbbentem rá, hogy bennem is él előítélet.

Ugyanis kezembe került két alig másféloldalas humoreszk, egyiket Karinthy Frigyes, másikat a még szinte alig ismert, ma élő humorista, Mikula Vendel írta.

Először Karinthyét olvastam, csodálatos ötleteket, nagy gondolatokat és szenzációs poénokat találtam benne. Végig hahotáztam első sorától az utolsóig.

Utána Mikuláé következett. Elolvastam egy halk kacaj nélkül az egészet. Karinthy cikke tetszett, Mikuláé nem – pedig csaknem az volt mindkettő!

(sz — i)

Egy hős fegyenc

Az angol John Ramensky most szökött meg a börtönből ötödször. Az illetőnek páncélszekrény-nyitás a szakmája, s ebben olyan művészi tökélyt ért el, hogy a legravaszabb zár is csak gyerekjáték számára.

Ezt a tudását a brit hadvezetés felhasználta a második világháború alatt. Ramenskyt besorozták, s az volt a feladata, hogy ellenséges területen páncélszekrényeket, széfeket, titkos zárakat törjön fel, s fontos iratokat szerezzen meg. Ramensky kitüntetéssel végezte különleges katonai feladatát, s a munka szeretete mindig elfeledtette vele a veszélyt.

Sajnos, hadi tudását békés célokra használta fel a háború után, folytatta mesterségét, és legutóbb tíz évre ítélték el ugyanazért, amiért a háborúban kitüntetést kapott.

Szalvéta

Örömmel közöljük, hogy a gyufaskatulya-címke gyűjtésének divatja mellett új gyűjtőszenvedély terjedt el hazánkban: hazai és külföldi mintás papírszalvétákat gyűjtenek széplelkű lányaink, asszonyaink. A külföldi szalvéta értékesebb, mert nehezebb beszerezni. Egy-egy tengerentúli, vagy messzi földről származó feliratos, ábrás papírszalvétáért 4—5 különböző virágdíszítésű magyar szalvétát is adnak cserébe a gyűjtők. „Legértékesebbek" azok a papírszalvéták, amelyeken nemcsak felirat, hanem rajzolt ábra is van.

Mindezt egy fiatal leány mondta el nekünk, aki szomorúan közölte, hogy 12 különböző magyarért három délamerikait kapott.

— És ezért szomorú?

— Igen, mert kettőt elvesztettem. Az egyikre egy kairói hotel zenekara volt rányomatva! Hát lehet ezt könnyek nélkül megúszni?

Nem lehetett. A leány sírni kezdett. És beletörülte könnyeit a megmaradt értékes papírszalvétába. Azután persze felszárította. Nem a könnytől csillogó szemét.

Hanem a szalvétát...

(sti)

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.

Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő. Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.